

ZESPÓŁ SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH
W BIAŁOBRZEGACH
26-800 Białobrzegi, ul. Żeromskiego 86
tel./ fax 048 613 2710
REGON 000198692 NIP 7981168279

Program Wychowawczo – Profilaktyczny

Zespołu Szkół Ponadpodstawowych

w Białobrzegach

2023/2024

"Dobre wychowanie dzieci i młodzieży jest najważniejszą sprawą kraju, gdyż od niej zależy człowieka wartość, obywatela użyteczność, ludów szczęśliwość, ukształtowanie i zacność rodzaju ludzkiego"

Stanisław Staszic

WPROWADZENIE

Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Białobrzegach realizuje zadania dydaktyczne i wychowawcze wspierające wszechstronny rozwój ucznia, wyposaża go w niezbędną wiedzę, zachęca do rozwoju intelektualnego oraz rozwija postawy i zachowania cenione w społeczeństwie. Do realizacji tych zadań opracowano Program Wychowawczo-Profilaktyczny. Realizując go, szkoła wspiera ucznia w zdobywaniu wiedzy i umiejętności niezbędnych w budowaniu dojrzałej osobowości i pełnowartościowym uczestnictwie w życiu społecznym oraz zdolności do bezpiecznego funkcjonowania w świecie niosącym coraz więcej zagrożeń. W programie Wychowawczo-Profilaktycznym szkoły został zawarty system działań podejmowanych celowo i realizowanych podczas zajęć organizowanych przez szkołę, zgodnie z normami i wartościami ujętymi w Statucie Szkoły.

Program będzie realizowany przez wszystkich nauczycieli, a objęci nim zostaną wszyscy uczniowie. Wprowadzenie w życie jego założeń jest możliwe dzięki pełnej zaangażowania współpracy oraz zaufaniu i wzajemnemu poszanowaniu wszystkich podmiotów wspólnoty szkolnej: dyrekcji, nauczycieli, rodziców i uczniów. Program jest zapisem otwartym, tzn. uwzględniającym zmienność sytuacji wychowawczych. Ewaluacja oraz coroczne diagnozowanie środowiska szkolnego, a także uwzględnianie działań priorytetowych MEiN pozwolą zapewnić jego ciągłą aktualność i ściśle dopasowanie do potrzeb wychowawczych i profilaktycznych.

„Talent jest jak kawałek szlachetnego, ale surowego metalu: dopiero pilna praca go obrobi i wartość mu wielką nada.”

Stanisław Staszic

MISJAZESPOŁU SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH W BIAŁOBRZEGACH

Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Białobrzegach to placówka oświatowa znana w lokalnym środowisku ze względu na bogatą historię i tradycję. Powstała w 1948 r. i służyła kilku pokoleniom mieszkańców Białobrzegów i okolic. Jest największą szkołą w mieście, w której kształcą się ponad 900 uczniów. Nasza młodzież pochodzi z różnych środowisk wychowawczych. Niektórzy uczniowie potrzebują opieki specjalistycznej (psychologiczno-pedagogicznej), inni ukierunkowania w rozwijaniu zdolności, a wszyscy pragną akceptacji i poczucia bezpieczeństwa. Celem działalności Szkoły jest doprowadzenie do tego, aby dzięki zdobytej wiedzy, umiejętnościom i postawom społecznym uczniowie byli przygotowani do życia w warunkach współczesnego świata. W naszym przekonaniu najlepsze efekty osiągniemy poprzez integrację środowiska Nauczycieli – Uczniów – Rodziców. Współpraca ta pozwoli nam na kompleksowe działania i wpłynie na zwiększenie poczucia bezpieczeństwa.

Misją naszej szkoły jest przekazywanie wiedzy, kształcenie umiejętności, rozwijanie talentów i pasji, a także wychowanie w duchu patriotyzmu i poszanowania tradycji oraz prowadzenie działań dydaktyczno-wychowawczych w dziedzinie obronności państwa. Pragniemy przygotowywać uczniów do odpowiedzialnego życia społecznego w zmieniającej się rzeczywistości, w harmonii ze środowiskiem naturalnym.

WIZJA SZKOŁY:

Szkoła stanowi wspólnotę nauczycieli, uczniów i rodziców, dąży do zgodnego współdziałania w realizacji celów dydaktyczno-wychowawczych opartych o najważniejsze dla naszej społeczności szkolnej wartości: *zdrowie, rodzina, miłość, szacunek, bezpieczeństwo, uczciwość, poczucie własnej wartości, zrozumienie, mądrość, patriotyzm i wiara*. Jest miejscem przyjaznym, bezpiecznym

i w swych działaniach wspiera rozwój każdego ucznia. W codziennej pracy odwołujemy się do tradycji szkoły, a naszą dewizą jest życzliwość i otwartość.

Szkolny Program Wychowawczo – Profilaktyczny Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Białobrzegach przedstawia w sposób całościowy wszystkie treści i działania o charakterze wychowawczym i profilaktycznym, których podejmuje się szkoła. Został opracowany przez przedstawicieli Rady Rodziców w porozumieniu z Zespołem ds. Programu Wychowawczo – Profilaktycznego, po uprzednim zdiagnozowaniu potrzeb uczniów i nauczycieli oraz oczekiwań rodziców. Oparty jest o wizję i misję szkoły. Treści Programu Wychowawczo – Profilaktycznego są znane i realizowane przez wszystkich nauczycieli - wychowawców, nauczycieli zajęć edukacyjnych i specjalistów szkolnych we współpracy z rodzicami oraz organizacjami i instytucjami wspomagającymi procesy wychowawcze i działania profilaktyczne. Szkoła czuje się współodpowiedzialna za przygotowanie ucznia do dorosłego, odpowiedzialnego życia, zgodnego z przyjętymi w społeczeństwie normami, zasadami i wartościami. Dla każdego z nas ważne jest to, w jakim stopniu młody człowiek, pozostając pod naszą opieką, nauczy się wykorzystywać własny potencjał i życiowe szanse.

Celem naszej pracy wychowawczej jest uświadomienie uczniowi jego zdolności i pokierowanie nim tak, aby wybrał dla siebie najodpowiedniejszą (pozostającą w harmonii z posiadanymi możliwościami i wybranym systemem wartości) drogę dalszego rozwoju i żeby stał się pełnowartościowym członkiem społeczeństwa. Profilaktykę rozumiemy jako proces wspomagający zdrowie psychiczne i fizyczne oraz wsparcie dla działań wychowawczych w obszarze szeroko rozumianej ochrony młodego człowieka przed zagrożeniami. Podejmowane działania będą miały na celu zapobieganie niepożądanym zjawiskom w rozwoju i zachowaniu się uczniów. Obejmują eliminowanie czynników zachowań ryzykownych oraz wzmacnianie działań chroniących przed niepożądanymi zjawiskami. Ma to szczególne znaczenie wśród młodych ludzi, w których rozwija się ustalanie hierarchii wartości, kształtują się relacje z innymi ludźmi, buduje się poczucie pewności siebie.

Program będzie wspomagał wychowawczą rolę rodziny, prawidłowy rozwój uczniów oraz wskazywał sytuacje podejmowania działań interwencyjnych w sytuacji zdiagnozowanych zagrożeń. Będziemy towarzyszyć uczniowi w zdobywaniu wiedzy o zagrożeniach oraz wspierać go

w nabywaniu umiejętności przeciwdziałania im. Ufamy, że zintegrowane działania wychowawcze i profilaktyczne podejmowane przez szkołę zapewnią jej uczniom warunki dla optymalnego wykorzystywania potencjału i szans rozwojowych.

Jesteśmy świadomi szczególnej wagi tych działań w okresie trudnej fazy rozwojowej, w jakiej znajduje się młodzież ponadpodstawowa. W tym wieku kształtują się podstawy dojrzałej osobowości i identyfikacja pokoleniowa, młody człowiek samodzielnie eksploruje otaczający go świat, nie do końca świadom jego niebezpieczeństw. Podejmuje decyzje, które mogą rzutować na jego przyszłość, poszukuje autorytetów, ale czyni to, ucząc się trafnie oceniać ich wiarygodność. Nasz uczeń to człowiek potencjalnie podatny na rozmaite, niekoniernie pożądane wpływy, skłonny do eksperymentowania w sytuacjach ryzykownych, chociaż nie do końca jeszcze potrafi: przewidywać konsekwencje własnych zachowań, formułować cele działania, realizować zadania służące ich osiągnięciu. Ucząc się, popełnia błędy. Najbardziej zagrożony jest niekorzystnym wpływem środowiska, w którym żyje.

Do najczęściej obserwowanych wśród młodzieży zachowań ryzykownych, stymulowanych wpływami otoczenia należą:

- palenie papierosów, e- papierosów,
- spożywanie alkoholu,
- nadużywanie napojów energetycznych,
- eksperymentowanie z narkotykami, innymi substancjami psychoaktywnymi lub środkami zastępczymi,
- zażywanie leków w celach pozamedycznych,
- wagarowanie, będące szczególnie niebezpiecznym sposobem unikania sytuacji problemowych,
- bezkrytyczne, zagrażające zdrowiu uleganie komercyjnym modom,
- ostentacyjne okazywanie uczuć,
- przedwczesna inicjacja seksualna,
- zachowania agresywne i przestępcze, niosące groźbę trwałej demoralizacji,
- cyberprzemoc.

Nadrzędnym celem prowadzonych działań profilaktycznych jest zapobieganie inicjowaniu tych zachowań, rozpoznawanie symptomów pierwszych prób, eliminowanie ich kontynuowania i ukierunkowanie aktywności w pożądane obszary. W tym sensie profilaktyczna część programu koncentruje się wokół zmniejszania wpływu na zachowanie ucznia czynników ryzyka. Treści wychowawcze części programu dotyczą natomiast wzmocnienia czynników, specyficznie i niespecyficznie redukujących podatność na zagrożenia. Treści programu, cele, jakie stawiamy wspólnocie szkolnej i zadania, dzięki którym założone cele zostaną osiągnięte, wynikają bezpośrednio z pojmowania przez nas wizji szkoły i misji, jaką szkoła realizuje. Działania wychowawcze ujęte w Programie Wychowawczo-Profilaktycznym skierowane są do uczniów, natomiast adresatami działań profilaktycznych są zarówno uczniowie, nauczyciele, jak i rodzice.

W zakresie profilaktyki uniwersalnej program obejmuje: promowanie zdrowego stylu życia i zdrowego odżywiania; informowanie o skutkach zachowań ryzykownych; wspieranie rozwoju zaspokajania potrzeb własnych; nawiązywanie prawidłowych relacji z rówieśnikami i dorosłymi; zdobywanie umiejętności radzenia sobie ze stresem i rozwiązywania konfliktów. Natomiast w zakresie profilaktyki selektywnej obejmuje działania umożliwiające wczesną identyfikację osób z grupy podwyższonego ryzyka; współpracę ze specjalistami; poradnictwo rodzinne.

We wrześniu 2023 przeprowadzono diagnozę środowiska szkolnego poprzez analizę:

- wyników ankiet przeprowadzonych wśród uczniów, rodziców, nauczycieli (czerwiec 2023, wrzesień 2023);
- wyników nadzoru pedagogicznego 2022/2023 sprawowanego przez dyrektora;
- wniosków i rekomendacji dokumentacji szkolnej podsumowującej rok szkolny 2022/2023 (sprawozdania zespołów, sprawozdania pedagoga, psychologa szkolnego);
- wnikliwej analizy Programu Wychowawczo-Profilaktycznego realizowanego w roku szkolnym 2022/2023
- obserwacji zachowań uczniów na terenie szkoły;
- ocen i uwag w dzienniku;
- potrzeb i zasobów szkoły.

Na podstawie przeprowadzonej diagnozy ustalono w roku szkolnym 2023/2024 następujące czynniki ryzyka i czynniki chroniące:

Czynniki ryzyka

- niska samoocena uczniów, brak wiary w siebie,
- słabe więzi rodzinne,
- sytuacje kryzysowe (rozwód rodziców lub rozpad rodziny, śmierć członka rodziny itp.)
- ubóstwo,
- bezrobocie,
- negatywne wzorce ról społecznych w otoczeniu,
- brak wsparcia ze strony rodziców,
- małe/ brak zainteresowania rodziców sprawami dzieci,
- niekonsekwentna lub nieskuteczna dyscyplina w rodzinie,
- niepowodzenia szkolne,
- niska motywacja do nauki,
- zachowania problemowe,
- postawy akceptujące wobec zachowań problemowych,
- agresja i zachowania przemocowe,
- podatność na wpływ rówieśników,
- słaba więź uczniów ze szkołą, nauczycielami,
- słabe więzi pomiędzy uczniami,
- kryzys wartości,
- problemy emocjonalne,
- łatwy dostęp do środków uzależniających,
- poczucie zagrożenia,
- poczucie wyizolowania,
- brak zainteresowań,
- brak wiedzy na temat substancji psychoaktywnych,
- zbyt wygórowane oczekiwania względem siebie,
- niewielkie umiejętności społeczne,

Czynniki chroniące

- poczucie własnej wartości i tożsamości,
- akceptacja siebie,
- kompetencje społeczne,
- poczucie bezpieczeństwa w szkole i rodzinie,
- poczucie akceptacji i przynależności,
- jasno sprecyzowane plany dotyczące przyszłości zawodowej,
- docenianie osiągnięć szkolnych,
- wyznawanie wartości,
- silne i pozytywne więzi rodzinne,
- odczuwanie więzi ze społecznością szkolną,
- kontrola rodzicielska,
- jasne zasady,
- zaangażowanie religijne,
- zaangażowanie rodziców w sprawy dziecka,
- współpraca rodziców ze szkołą,
- pozytywna presja rówieśnicza,
- zaangażowanie w zajęcia pozalekcyjne,
- posiadanie zainteresowań,
- optymizm i nastawienie na konstruktywną przyszłość,
- otwarta komunikacja,
- współpracujący uczniowie, rodzice, nauczyciele,
- umiejętności radzenia sobie z problemami,
- wspierający i opiekuńczy rodzice,
- poczucie odpowiedzialności za własne decyzje,
- brak akceptacji dla przemocy w szkole,
- prospołecznie nastawiona grupa rówieśnicza,
- stabilny status ekonomiczny rodziny,

- dysfunkcjonalne zachowania rówieśników,
- trudności w nawiązaniu poprawnych relacji z rówieśnikami,
- brak komunikacji,
- poczucie anonimowości,
- poczucie braku konsekwencji.

- dobry stan zdrowia,
- dostępność pomocy i wsparcia,
- brak tolerancji dla zachowań dysfunkcyjnych,
- posiadanie wiedzy na temat substancji psychoaktywnych,
- monitoring.

Szkolny Program Wychowawczo - Profilaktyczny realizowany jest poprzez:

1. Zajęcia dydaktyczne, wychowawczo-opiekuńcze, zajęcia profilaktyczne, koła zainteresowań i podejmowane przedsięwzięcia.
2. Przestrzeganie regulaminów szkolnych.
3. Realizację ramowych planów nauczania.
4. Działania ukierunkowane na tworzenie wspólnoty uczniów, rodziców, nauczycieli.
5. Działania ukierunkowane na materialne i organizacyjne doskonalenie placówki.
6. Szeroko rozumianą współpracę z osobami i instytucjami dysponującymi możliwościami wspierania szkoły w realizacji założonych celów.

Wartości i zadania, którym Zespół Szkół Ponadpodstawowych chce nadać pierwszeństwo:

- Wychowanie do wartości przez kształtowanie postaw obywatelskich i patriotycznych oraz respektowanie norm społecznych.
- Profilaktyka uzależnień od substancji chemicznych, środków psychoaktywnych (narkotyków, dopalaczy), papierosów, alkoholu oraz uzależnień behawioralnych.
- Rozwijanie kreatywności, przedsiębiorczości, samodzielności, innowacyjności i kompetencji cyfrowych w tym bezpiecznego i celowego wykorzystania technologii informacyjno-komunikacyjnych.

- Kształtowanie odpowiedzialnej osobowości ucznia w oparciu o empatię wobec drugiego człowieka, dojrzałe i sprawne funkcjonowanie we współczesnym świecie, wykorzystywanie wiadomości i umiejętności w rozwiązywaniu problemów, samodzielność oraz dbałość o zdrowie swoje i innych.
- Rozbudzanie postawy tolerancji dla niepełnosprawności, odmienności narodowych, kulturowych, wyznaniowych, rasowych i światopoglądowych.

MODEL ABSOLWENTA:

- Ma potrzeby poznawcze, ukierunkowane na poszukiwanie prawdy, potrafi się uczyć, korzystając z nowoczesnych technik i źródeł informacji. Zna języki obce, potrafi posługiwać się nimi i jest przygotowany do życia w zintegrowanej Europie.
- Zna i przestrzega normy społeczno-moralne. Potrafi żyć w atmosferze tolerancji, szacunku i godności dla siebie i drugiego człowieka.
- Jest świadomy swoich praw i potrafi z nich korzystać.
- Jest świadomy swoich obowiązków i wywiązuje się z nich w miarę posiadanych możliwości.
- Posiada umiejętność efektywnego komunikowania się i współpracy oraz kontrolowania własnych emocji. Jest przygotowany do życia w społeczeństwie i rodzinie.
- Jest świadomy dziedzictwa kulturowego regionu, kraju, Europy. Zna i szanuje historię, kulturę i tradycję narodową z jej regionalnym bogactwem. Jest wrażliwy na piękno przyrody.
- Prezentuje aktywną postawę w promowaniu dbałości o środowisko naturalne.
- Przestrzega zasad bezpieczeństwa i higieny życia, a także ochrony przed chorobami zakaźnymi.
- Dbą o swoje zdrowie i sprawność fizyczną.
- Zna zasady ochrony zdrowia psychicznego.

- Jest świadomy własnego potencjału, potrafi go rozwijać oraz wykorzystywać. Jest przygotowany do dalszego kształcenia w kraju i za granicą lub pracy zawodowej.
- Korzysta z różnych źródeł wiedzy i informacji, racjonalnie wykorzystuje narzędzia i technologie informatyczne.
- Potrafi zadbać o bezpieczeństwo w sytuacjach ryzykownych. Potrafi dokonywać wyborów i ponosić konsekwencje. Jest wolny od wpływów zagrożeń patologicznych.
- Integruje się z rówieśnikami i prawidłowo funkcjonuje w zespole.

CELE PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Cel główny: Zwiększenie skuteczności działań wychowawczych, edukacyjnych, informacyjnych i profilaktycznych wśród uczniów, ich rodziców (opiekunów) oraz nauczycieli i pracowników szkoły na rzecz bezpieczeństwa i tworzenia przyjaznego środowiska w szkole. Wspieranie rozwoju osobowości młodego człowieka, kształtowanie postaw prozdrowotnych oraz krzewienie ideałów rozwoju osobistego i społecznego poprzez sport.

W obszarze działań ukierunkowanych na rozwijanie w młodym człowieku pozytywnych cech dojrzałego członka rodziny i społeczeństwa, obywatela państwa, przyświeca nam myśl: „*takie będą przyszłe Rzeczypospolite, jakie młodzieży wychowanie*”. W obszarze tym podstawowe cele jakie realizujemy to:

- wychowanie patriotyczne i regionalne (uksztaltowanie postaw patriotyzmu narodowego oraz równie ważnego patriotyzmu lokalnego),
- wyposażenie ucznia w umiejętności niezbędne do współdziałania w zespole,
- przygotowanie do podejmowania i pełnienia ról społecznych i obywatelskich,
- ukształtowanie postaw i nawyków proekologicznych,
- orientacja zawodowa, czyli przygotowanie do podejmowania optymalnych decyzji życiowych.

W działaniach, jakie szkoła realizuje dla zabezpieczenia swoich wychowanków przed zdrowotnymi skutkami ryzykownych zachowań oraz zmarnowania posiadanego potencjału i szans życiowych, koncentrujemy się wokół następujących celów:

- doskonalenie warunków bezpiecznego funkcjonowania ucznia w szkole i poza szkołą, w tym bezpieczeństwa w sieci,
- wspieranie nabywania umiejętności konstruktywnego radzenia sobie w sytuacjach trudnych, ryzykownych i konfliktowych,
- eliminowanie wagarów jako podstawowego czynnika zwiększającego zagrożenie demoralizacją i utratą szans rozwojowych,
- eliminowanie zagrożeń utraty zdrowia i szans rozwojowych przez uzależnienia,
- rozpoznawanie zagrożeń występujących w środowisku i przeciwdziałanie tym zagrożeniom.

W Programie Wychowawczo-Profilaktycznym uwzględniono wnioski z diagnozy czynników ryzyka i czynników chroniących, obserwacji zachowań uczniów, rozmów z rodzicami, uczniami, nauczycielami, wychowawcami, wnioski z przeprowadzonych badań ankietowych oraz podstawowe **kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024:**

1. Kontynuacja działań na rzecz szerszego udostępnienia kanonu i założeń edukacji klasycznej oraz sięgania do dziedzictwa cywilizacyjnego Europy, w tym wsparcie powrotu do szkół języka łacińskiego jako drugiego języka obcego.
2. Wspomaganie wychowawczej roli rodziny poprzez pomoc w kształtowaniu u wychowanków i uczniów stałych sprawności w czynieniu dobra, rzetelną diagnozę potrzeb rozwojowych dzieci i młodzieży, realizację adekwatnego programu wychowawczo-profilaktycznego oraz zajęć wychowania do życia w rodzinie.
3. Doskonalenie kompetencji dyrektorów szkół i nauczycieli w zakresie warunków i sposobu oceniania wewnątrzszkolnego.
4. Doskonalenie kompetencji nauczycieli w pracy z uczniem z doświadczeniem migracyjnym, w tym w zakresie nauczania języka polskiego jako języka obcego.
5. Rozwój kształcenia zawodowego i uczenia się w miejscu pracy w partnerstwie z przedstawicielami branż.

6. Podnoszenie jakości wsparcia dla dzieci, uczniów i rodzin udzielanego w systemie oświaty poprzez rozwijanie współpracy wewnątrz- i międzyszkolnej, a także z podmiotami działającymi w innych sektorach, w tym w zakresie wczesnego wspomaganie rozwoju dzieci i wsparcia rodziny.
7. Wspieranie nauczycieli w podejmowaniu inicjatyw/działań w zakresie zachęcania i wspierania uczniów do rozwijania ich aktywności fizycznej.
8. Wspieranie rozwoju umiejętności cyfrowych uczniów i nauczycieli, ze szczególnym uwzględnieniem bezpiecznego poruszania się w sieci oraz krytycznej analizy informacji dostępnych w Internecie. Poprawne metodycznie wykorzystywanie przez nauczycieli narzędzi i materiałów dostępnych w sieci, w szczególności opartych na sztucznej inteligencji.
9. Rozwijanie umiejętności uczniów i nauczycieli z wykorzystaniem sprzętu zakupionego w ramach programu „Laboratoria przyszłości”.
10. Wspieranie rozwoju nauki języka polskiego i oświaty polskiej za granicą oraz tworzenie stabilnych warunków do nauczania języka polskiego za granicą przez Instytut Rozwoju Języka Polskiego im. świętego Maksymiliana Marii Kolbego, Ośrodek Rozwoju Polskiej Edukacji za Granicą oraz beneficjentów przedsięwzięć i programów ustanowionych przez ministra właściwego do spraw oświaty i wychowania.

Realizowany Program Wychowawczo-Profilaktyczny będzie obejmował działania wychowawcze i profilaktyczne, w których zamieszczono obszary problemowe, ich cele i sposoby realizacji:

SZCZEGÓŁOWE TREŚCI PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

DZIAŁANIA WYCHOWAWCZE			
I. PROPAGOWANIE ZNAJOMOŚCI I PRZESTRZEGANIA PRAWA			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<ul style="list-style-type: none"> - zapoznanie uczniów z zasadami i regułami funkcjonowania w szkole, - wytworzenie potrzeby aktywnego udziału w życiu szkoły, stymulacja postaw rozwoju prospołecznego uczniów, - kreowanie pożądanych postaw wobec obowiązków, - dostrzeganie korzyści wynikających ze znajomości prawa w codziennym życiu. 	<ul style="list-style-type: none"> • zapoznanie uczniów z dokumentami regulującymi pracę szkoły oraz obowiązującymi procedurami; • spotkania z funkcjonariuszami Policji; • konsekwentnie stosowane przez nauczycieli procedur w określonych sytuacjach niezgodnych z prawem wewnątrzszkolnym; • zapoznanie uczniów z prawami dziecka i człowieka w oparciu o Deklarację Praw Człowieka, Konwencję Praw Dziecka, Konstytucję Rzeczypospolitej Polskiej; • włączanie uczniów w procesy aktualizowania prawa wewnątrzszkolnego poprzez aktywny udział w pracach Samorządu Uczniowskiego; • kształtowanie umiejętności prawidłowego stosowania zasad bezpieczeństwa i prawidłowego reagowania w sytuacji zagrożenia; • ujęcie treści dotyczących znajomości prawa i zasad przestrzegania go w ramowych planach nauczania. 	wychowawcy, nauczyciele, opiekun Samorządu Uczniowskiego, pedagog i psycholog szkolny, nauczyciele WOS-u	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacje zachowań i postaw uczniów, - analiza dziennika.
II. WYCHOWANIE DO WARTOŚCI.			
WYCHOWANIE PATRIOTYCZNE, KSZTAŁTOWANIE SZACUNKU DO SYMBOLI I ZDARZEŃ			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw ukierunkowanych na prawdę, dobro, piękno; - wychowanie do wartości i kształtowanie patriotycznych postaw uczniów; 	<ul style="list-style-type: none"> • udział uczniów klas wojskowych w programie Ministerstwa Obrony Narodowej „Certyfikowane Wojskowe Klasy Mundurowe” oraz „Oddziały Przygotowania Wojskowego”; • organizowanie uroczystości szkolnych związanych z ważnymi świętami narodowymi; 	wychowawca, nauczyciel języka polskiego, historii	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacja zachowań i postaw uczniów podczas uroczystości;

<ul style="list-style-type: none"> - rozpowszechnienie wiedzy o historii i kulturze własnego regionu i kraju; - kształtowanie poczucia tożsamości narodowej i więzi z tradycjami narodowymi; - aktywizacja działań wynikających z postaw patriotycznych; - wzmacnianie więzi międzypokoleniowej. 	<ul style="list-style-type: none"> • inspirowanie do poznawania historii i tradycji własnego kraju oraz swojej miejscowości i okolic; • przygotowywanie okolicznościowych gazetek ściennych i wystaw; • udział w uroczystościach patriotycznych poza szkołą; • zaznajamianie z prawami i obowiązkami obywatelskimi; • kształtowanie w uczniach postawy przynależności do środowiska szkolnego lokalnego, narodowego i europejskiego poprzez udział w uroczystościach szkolnych. 		<ul style="list-style-type: none"> - rozmowy indywidualne; - analiza dziennika.
III. ZAPOBIEGANIE NIEPOWODZENIOM SZKOLNYM I ABSENCJI, MOTYWOWANIE UCZNIÓW DO NAUKI			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie umiejętności radzenia sobie z trudnościami; - integrowanie środowiska szkolnego; - integrowanie środowiska klasowego; - zapobieganie niepowodzeniom edukacyjnym i wagarom; - realizowanie przez uczniów obowiązku nauki; - kształtowanie umiejętności efektywnej pracy umysłowej; - współdziałanie wszystkich podmiotów społeczności szkolnej w zakresie przeciwdziałania niepowodzeniom szkolnym i absencji. 	<ul style="list-style-type: none"> • kontrolowanie przez wszystkich nauczycieli obecności uczniów na zajęciach lekcyjnych; • konsekwentne stosowanie procedur szkolnych wobec uczniów opuszczających zajęcia szkolne; • przeprowadzenie zajęć na godzinie z wychowawcą odnośnie obowiązku szkolnego i obowiązku nauki; • współpraca z MOPS, Policją, Sądem Rodzinnym; • punktualne rozpoczynanie i kończenie zajęć szkolnych; • indywidualizacja procesu edukacyjnego oraz systemu oceniania wobec uczniów; • wskazywanie możliwości i umiejętności uczniów wobec kierunku dalszego kształcenia; • motywowanie do systematycznego uczestniczenia w zajęciach; • prowadzenie zajęć o charakterze integrującym i reintegrującym zespół klasowy; • organizowanie wycieczek i wyjść terenowych; • angażowanie uczniów w organizację uroczystości szkolnych i klasowych; • prowadzenie zajęć nt. technik szybkiego uczenia się, motywacji i planowania procesu uczenia się; • systematyczne analizowanie osiągnięć edukacyjnych uczniów i kontrolowanie frekwencji; • rozpoznawanie możliwości psychofizycznych uczniów i identyfikowanie ich problemów; • indywidualizowanie i dostosowywanie wymagań edukacyjnych do rozpoznanych możliwości uczniów; 	<p>wychowawcy, wszyscy nauczyciele, psycholog i pedagog szkolny, nauczyciele doradztwa zawodowego</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacje zachowań uczniów podczas przerw i lekcji; - analiza dziennika; - rozmowy; - ankiety.

	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zespołów wychowawczych; • udzielanie uczniom wsparcia i pomocy psychologiczno-pedagogicznej; • spotkania indywidualne z uczniem lub rodzicem w ramach konsultacji. 		
IV. WSPÓŁPRACA Z RODZICAMI			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<ul style="list-style-type: none"> - diagnozowanie sytuacji rodzinnej ucznia i środowiska społecznego, w którym przebywa uczeń; - organizowanie pomocy dla uczniów znajdujących się w trudnej sytuacji; - zapoznanie rodziców z dokumentami regulującymi pracę szkoły; - organizowanie przedsięwzięć we współpracy z rodzicami; - wzmacnianie kompetencji wychowawczych rodziców. 	<ul style="list-style-type: none"> • motywowanie rodziców do współpracy ze szkołą; • pozyskiwanie informacji od uczniów, rodziców, wychowawców w celu bieżącego monitoringu sytuacji uczniów; • kontynuowanie systematycznej współpracy z instytucjami udzielającymi specjalistycznej pomocy, np.: <ul style="list-style-type: none"> - ośrodkami pomocy społecznej, - powiatowym centrum pomocy rodzinie; • systematyczna współpraca z Policją, kuratorami sądowymi; • zapoznanie rodziców z dokumentami regulującymi pracę szkoły oraz procedurami obowiązującymi na terenie Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Białobrzegach; • jasne zasady kontaktowania się z rodzicami uczniów; • zapoznanie rodziców z zakresem udzielanej pomocy przez specjalistów szkolnych (pedagoga, psychologa, doradcę zawodowego); • ustalenie terminów konsultacji z rodzicami; • podejmowanie współpracy przy rozwiązywaniu pojawiających się problemów wychowawczych. 	<p>dyrekcja, wychowawcy klas, pedagog i psycholog szkolny, rodzice uczniów</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacja, - rozmowy z uczniami i rodzicami, z pracownikami instytucji wspierającymi rodzinę. - analiza frekwencji rodziców na zebraniach, - rozmowy z rodzicami.
V. WSPIERANIE UCZNIÓW NIEPEŁNOSPRAWNYCH, OBJĘCIE POMOCĄ PSYCHOLOGICZNO-PEDAGOGICZNĄ UCZNIÓW ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<ul style="list-style-type: none"> - zorganizowanie pomocy psychologiczno- pedagogicznej dla uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi; 	<ul style="list-style-type: none"> • uwzględnianie zaleceń poradni psychologiczno-pedagogicznej zawartych w opiniach i orzeczeniach; • dostosowanie wymagań dla uczniów z problemami edukacyjnymi; • zaplanowanie prac zespołów powołanych do opracowania Indywidualnych Programów Edukacyjno-Terapeutycznych; 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, pedagog i psycholog szkolny, dyrektor</p>	<ul style="list-style-type: none"> - analiza dziennika pod kątem osiągniętych wyników nauczania,

<p>– udzielenie pomocy psychologiczno-pedagogicznej w formie odpowiedniej do rozpoznanych potrzeb.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć w ramach pomocy psychologiczno-pedagogicznej; • organizowanie zajęć pozalekcyjnych zgodnie ze zdiagnozowanymi wcześniej potrzebami uczniów; • stosowanie pochwał nawet najmniejszych sukcesów, wobec uczniów wymagających wsparcia; • udzielanie rodzicom wsparcia w rozwiązywaniu trudności wychowawczych lub pomocy w zakresie wskazywania instytucji służących specjalistyczną pomocą w radzeniu sobie z trudną sytuacją rodzinną; • organizowanie przez wychowawców, pedagoga, psychologa szkolnego spotkań indywidualnych z rodzicami; • systematyczna współpraca z instytucjami zajmującymi się wspieraniem uczniów i rodzin: poradniami psychologiczno-pedagogicznymi; • udzielanie indywidualnej pomocy w rozwiązywaniu sytuacji kryzysowych: udzielanie wsparcia psychologicznego, w tym uczniom z doświadczeniem migracyjnym i traumą wojenną, rozmowy z pedagogiem. 		<p>- wielospecjalistyczna ocena poziomu funkcjonowania ucznia, - ocena efektywności udzielonej pomocy psychologiczno – pedagogicznej.</p>
VI. KSZTAŁTOWANIE POSTAW TOLERANCYJNYCH			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<p>- stwarzanie sytuacji sprzyjających kształtowaniu sposobów kulturalnego wyrażania własnego zdania, uważnego słuchania innych; - kształtowanie umiejętności akceptacji osób niepełnosprawnych, przedstawienie roli integracji; - likwidowanie barier językowych i kulturowych w relacjach uczniów polskich i obcojęzycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • poznawanie kultur, religii, tradycji innych narodów; • wskazywanie sposobów pomagania rówieśnikom; • przeciwdziałanie dyskryminacji (ze względu na niepełnosprawności, przynależność narodową, religijną, itp.) oraz mobbingowi w środowisku szkolnym; • rozwijanie umiejętności aktywnego i empatycznego słuchania innych, okazywania własnych uczuć i emocji, kontroli własnych emocji. 	<p>wychowawcy, nauczyciele, pedagog, psycholog szkolny</p>	<p>- obserwacje, - rozmowy.</p>
VII. PODNOSZENIE POZIOMU KULTURY OSOBISTEJ UCZNIÓW			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<p>- kształtowanie zachowań zgodnych z zasadami savoir – vivre; - promowanie zasad kulturalnego zachowania się.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • kształtowanie nawyków dbania o swój wizerunek, szanowania własności publicznej, wychowanie do wartości; • uświadamianie znaczenia zasad savoir-vivre w relacjach międzyludzkich; 	<p>wychowawcy, inni nauczyciele, pedagog szkolny</p>	<p>- obserwacje zachowań i postaw uczniów; - analiza dziennika.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> • prowadzenie działań w ramach dostrzeżonych potrzeb sprzyjających nabywaniu nawyków kulturalnego zachowania się w towarzystwie oraz umiejętności prowadzenia rozmowy; • reagowanie na przejawy naruszenia przyjętych zasad. 		
VIII. KSZTŁTOWANIE WŁAŚCIWYCH RELACJI RÓWIEŚNICZYCH, UMIEJĘTNOŚCI PRACY W ZESPOLE ORAZ KOMUNIKACJI INTERPERSONALNEJ			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
- kształtowanie postaw prospołecznych oraz właściwej komunikacji interpersonalnej.	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć na temat komunikacji interpersonalnej, budowania poczucia własnej wartości, tolerancji i antydyskryminacji; • podejmowanie działań służących integracji środowiska szkolnego, w tym z udziałem uczniów obcojęzycznych; • organizowanie zawodów sportowych, konkursów; • przygotowanie gazetek tematycznych w szkole; • kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów i wpajanie zasad właściwej komunikacji oraz prawidłowego budowania relacji z rówieśnikami i otoczeniem; • podejmowanie działań w ramach Samorządu Uczniowskiego; • udzielanie pomocy koleżeńskiej. 	wychowawcy klas; nauczyciele; pracownicy szkoły; pedagog; psycholog szkolny; opiekunowie kół zainteresowań; opiekun samorządu.	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacje zachowań uczniów podczas przerw i lekcji; - analiza dziennika; - rozmowy; - ankiety.
IX. ROZWIJANIE I WSPIERANIE DZIAŁALNOŚCI WOLONTARYSTYCZNEJ			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<ul style="list-style-type: none"> - propagowanie idei wolontariatu; - kształtowanie postaw ukierunkowanych na pomoc, dobro, piękno; - wspieranie akcji charytatywnych. 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie w szkole i środowisku lokalnym akcji charytatywnych; • mobilizowanie uczniów do wspierania działań szkolnego wolontariatu; • przeprowadzanie zbiórek na rzecz innych osób; • realizacja projektu #Komórkomania we współpracy z Fundacją DKMS. 	wychowawcy klas; opiekun szkolnego koła wolontariatu „Iskierki”; psycholog szkolny; rodzice uczniów.	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacja; - analiza dziennika; - sprawozdanie opiekuna wolontariatu; - osiągnięcia uczniów.
X. KSZTAŁTOWANIE ZACHOWAŃ PROEKOLOGICZNYCH			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI

<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie wrażliwości na piękno przyrody i potrzeby dbania o otaczający region; - rozbudzanie zainteresowania uczniów kwestiami związanymi z ochroną środowiska, w tym ochroną powietrza, gospodarką niskoemisyjną, zmianami klimatu, zanieczyszczeniem środowiska tworzywami sztucznymi; - uświadomienie cywilizacyjnych zagrożeń dla człowieka i przyrody; - ugruntowanie wiedzy na temat ochrony klimatu. 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie konkursów o tematyce proekologicznej; • uczestniczenie w akcjach na rzecz środowiska; • realizowanie programów i projektów o tematyce proekologicznej; • organizowanie działań proekologicznych; • wpajanie nawyku sortowania odpadów; • organizowanie wycieczek krajoznawczych; • ujęcie treści związanych z ochroną klimatu w ramowych planach nauczania. 	wszyscy nauczyciele	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacje uczniów podczas akcji proekologicznych, - wytwory uczniów, - osiągnięcia uczniów w konkursach.
XI. EDUKACJA KULTURALNA I KSZTAŁTOWANIE KULTURY JĘZYKA ROZWIJANIE KOMPETENCJI CZYTELNICZYCH WŚRÓD UCZNIÓW			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<ul style="list-style-type: none"> - upowszechnianie czytelnictwa oraz rozwijanie kompetencji czytelniczych; - kształtowanie kompetencji kulturalnych uczniów oraz rozbudzanie wrażliwości artystycznej; - utrwalanie zasad poprawnego posługiwania się językiem w mowie i piśmie; - motywowanie uczniów do aktywnego uczestnictwa w kulturze oraz ich samodzielnego i twórczego działania artystycznego. 	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie współpracy z bibliotekami lokalnymi; • uczestniczenie w akcjach promujących czytelnictwo; • organizowanie konkursów literackich, recytatorskich, ortograficznych, czytelniczych; • korzystanie z zasobów biblioteki; • uczestnictwo w życiu kulturalnym środowiska; • udział w uroczystościach szkolnych; • organizowanie lekcji bibliotecznych; • współpraca z rodzicami. 	Wychowawcy; nauczyciele języka polskiego; bibliotekarze.	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacje; - analiza prac uczniów; - rozmowy; - osiągnięcia uczniów w konkursach.
DZIAŁANIA PROFILAKTYCZNE			
I. OCHRONA I WZMACNIANIE ZDROWIA PSYCHICZNEGO MŁODZIEŻY			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<ul style="list-style-type: none"> - eliminowanie lęku i poczucia zagrożenia; - integracja zespołów klasowych; 	<ul style="list-style-type: none"> • integrujący i reintegrujący charakter zajęć z wychowawcą; • wdrożenie uczniów do szkolnej rutyny; • realizacja zadań zespołowych; • uczenie radzenia sobie z kryzysem i stresem jako problemem społecznym; 	Wszyscy nauczyciele; wychowawcy; pedagog, psycholog szkolny.	analiza dziennika; ankiety; rozmowy z rodzicami, uczniami

<ul style="list-style-type: none"> - podniesienie kondycji psychicznej uczniów; - pomoc w adaptacji do rytmu nauki; - kształtowanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach stresu i kryzysu; - rozwój umiejętności uczenia się; - rozwój kompetencji emocjonalno-społecznych; - budowanie wiary we własne możliwości; - budowanie pozytywnego klimatu szkoły; - współdziałanie wszystkich podmiotów społeczności szkolnej w zakresie ochrony i wzmacniania zdrowia psychicznego uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • budowanie relacji uczeń – uczeń, uczeń – nauczyciel; • wymiana dobrych pomysłów; • wspieranie się we wzajemnym budowaniu kompetencji psychologiczno-pedagogicznych; • budowanie tożsamości klasy na podstawie wspólnie zaplanowanych i realizowanych przedsięwzięć; • reagowanie na wykluczenie; • dbałość o pozytywną atmosferę na zajęciach oraz pozytywne relacje z rówieśnikami/rówieśniczkami i nauczycielami/nauczycielkami; • przejrzyste zasady pracy i współpracy; • docenianie osiągnięć i pożądanых społecznie postaw; • organizowanie zajęć dodatkowych i pomocy koleżeńskiej; • wdrażanie aktywnych metod pracy; • przekazywanie metod wzmacniających proces uczenia się; • rozwijanie samodzielności, gospodarowania własnym czasem, odpowiedzialności za własny rozwój; • stymulowanie empatii i przyjmowania perspektywy innych; • udział uczniów w procesie decyzyjnym w różnych obszarach pracy szkoły. • klarowne dla wszystkich zasady, efektywne reagowanie w trudnych sytuacjach; • dostosowanie wymagań w zakresie realizacji podstawy programowej; • realizowanie wspierającej komunikacji interpersonalnej. 		<p>i nauczycielami; wymiana spostrzeżeń w ramach zespołów wychowawczych.</p>
--	--	--	--

II. POPULARYZOWANIE ZDROWEGO STYLU ŻYCIA

CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<ul style="list-style-type: none"> - kształtowanie postaw prozdrowotnych; - wzmacnianie poczucia odpowiedzialności za własne zdrowie i osób z otoczenia; - wyrobienie nawyków i umiejętności sprzyjających zachowaniu zdrowia; - profilaktyka chorób epidemiologicznych; - współpraca z rodzicami w budowaniu postawy prozdrowotnej i zdrowego trybu życia. 	<ul style="list-style-type: none"> • propagowanie aktywności sportowej, motywowanie do aktywnego spędzania czasu wolnego; • zachęcanie uczniów do udziału w konkursach i zawodach sportowych; • rozwijanie dbałości o stan zdrowia oraz zapobieganie chorobom poprzez spotkania z pielęgniarką szkolną; • kontynuowanie współpracy z Powiatową Stacją Sanitarno-Epidemiologiczną w realizacji kampanii edukacyjno-profilaktycznych; • organizowanie zajęć umożliwiających aktywny tryb życia, np. rajdy, wycieczki przedmiotowe; • organizowanie szkolnych działań promujących zdrowy tryb życia; • zapoznavanie młodzieży z zasadami zdrowego odżywiania; 	<p>nauczyciele biologii, wychowania fizycznego, pedagog i psycholog szkolny, pielęgniarka szkolna, opiekunowie odpowiednich kół.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - monitorowanie stanu zdrowia uczniów. - badania przesiewowe. - ankiety. - rozmowy.

	<ul style="list-style-type: none"> • podejmowanie działań mających na celu przeciwdziałanie nadwadze lub otyłości; • udział uczniów w kołach promujących aktywny i zdrowy styl życia, np. koło turystyczne. • cykliczne akcje krwiodawstwa; • udzielanie porad rodzicom nt. popularyzowania zdrowia; • ujęcie zagadnień z zakresu problemów zdrowotnych w ramowych planach nauczania. 		
III. PROFILAKTYKA UZALEŻNIEŃ OD SUBSTANCJI PSYCHOAKTYWNYCH, NIKOTYNY, ALKOHOLU, INNYCH ŚRODKÓW ZASTĘPCZYCH ORAZ ZAGROŻEŃ WYNIKAJĄCYCH Z UZALEŻNIEŃ BEHAVIORALNYCH			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<p>- kształtowanie pożądanых społecznie postaw wobec zagrożeń cywilizacyjnych;</p> <p>- propagowanie wiedzy podnoszącej efektywność działań profilaktycznych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć profilaktycznych dotyczących uzależnień; • organizowanie w szkole akcji poświęconych obchodom Dnia Bez Papierosa, Dnia Rzucania Palenia, itp. • bieżące informowanie uczniów o negatywnych skutkach palenia papierosów, picia alkoholu, zażywania substancji psychoaktywnych; • realizacja programu profilaktycznego <i>ARS, czyli jak dbać o miłość?</i> • realizacja programu profilaktycznego <i>Uzależnieniom behawioralnym mówię STOP!</i> • udział uczniów w konkursach związanych z profilaktyką uzależnień; • zajęcia na temat stresu i sposobów radzenia sobie z nim; • organizowanie zajęć na temat asertywności; • udzielanie rodzicom i nauczycielom porad odnośnie przeciwdziałania uzależnieniom. 	<p>Dyrekcja szkoły, wychowawcy klas, pedagog i psycholog szkolny, pielęgniarka szkolna, zapraszani w zależności od potrzeb specjaliści.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ankiety; - obserwacje uczniów w trakcie przerw i lekcji; - rozmowy indywidualne; - prace uczniów.
IV. PRZECIWDZIAŁANIE PRZEMOCY I CYBERPRZEMOCY			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI

<ul style="list-style-type: none"> - nabywanie umiejętności przez uczniów rozpoznawania i nazywania zachowań agresywnych; - kształtowanie umiejętności bezpiecznego i odpowiedzialnego korzystania z zasobów dostępnych w sieci. 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć na temat sposobów rozwiązywania konfliktów, przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy; • obchody Międzynarodowego Dnia bez Przemocy; • realizowanie ogólnopolskiej akcji społecznej#jestnaswiecej; • realizacja projektu Bezpieczni w sieci; • aktywne i systematyczne pełnienie dyżurów nauczycielskich podczas przerw międzylekcyjnych; • systematyczne i zgodne z procedurami reagowanie wszystkich pracowników szkoły na wszelkie formy przemocy rówieśniczej; • udzielanie rodzicom i nauczycielom porad nt. sposobów przeciwdziałania przemocy i cyberprzemocy. 	<p>wychowawcy klas, nauczyciele, pracownicy szkoły, pedagog, psycholog szkolny.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - obserwacje zachowań uczniów podczas przerw i lekcji; - analiza dziennika; - rozmowy; - ankiety.
V. ROZWIJANIE ZAINTERESOWAŃ I UZDOLNIEŃ UCZNIÓW ORAZ KOMPETENCJI KLUCZOWYCH			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<ul style="list-style-type: none"> - poznawanie i rozwijanie uzdolnień uczniów; - zachęcanie uczniów do udziału w zajęciach pozalekcyjnych i aktywnego spędzania czasu wolnego; - kształtowanie umiejętności informatycznych uczniów, poszukiwania informacji i poszerzania wiedzy; - stwarzanie warunków do wszechstronnego rozwoju osobistego uczniów. 	<ul style="list-style-type: none"> • organizowanie zajęć rozwijających uzdolnienia, zainteresowania i pasje uczniów; • tworzenie nowych kół zainteresowań w zależności od potrzeb i zainteresowań uczniów; • promowanie osiągnięć uczniów: udział w konkursach przedmiotowych, artystycznych, sportowych; • rozwijanie samorządności poprzez działalność samorządu szkolnego; • podejmowanie pracy z uczniem zdolnym ukierunkowanej na przygotowanie młodzieży do udziału w olimpiadach i konkursach; • wykorzystanie zasobów biblioteki szkolnej, multimediiów i Internetu. 	<p>wychowawcy, pedagog; psycholog szkolny; nauczyciele prowadzący zajęcia pozalekcyjne; nauczyciele biblioteki; opiekun samorządu uczniowskiego.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ankiety; - analiza dziennika zajęć pozalekcyjnych; - rozmowy z uczniami, rodzicami; - osiągnięcia uczniów w konkursach, olimpiadach, zawodach; - obserwacja uczniów; - wytwory uczniów.
VI. KSZTAŁTOWANIE AKTYWNEJ POSTAWY UCZNIOWI WOBEC WŁASNEJ KARIERY ZAWODOWEJ			
<ul style="list-style-type: none"> - stworzenie podstaw świadomego wyboru kierunku kształcenia i drogi zawodowej; - dostarczanie informacji niezbędnych w podejmowaniu decyzji odnośnie wyboru dalszej ścieżki zawodowej; - kształtowanie umiejętności 	<ul style="list-style-type: none"> • przygotowanie uczniów do wyboru kierunku kształcenia i pracy zawodowej: - zapoznanie z informatorami dotyczącymi dalszych możliwości kształcenia i rozwoju zawodowego; - spotkania z przedstawicielami różnych uczelni promujących kierunki kształcenia, poradni zawodowych, Powiatowego Urzędu Pracy; • ujęcie treści dotyczących decyzyjności oraz odpowiedzialności w kwestiach finansowych w ramowych planach nauczania. 	<p>wychowawcy; inni nauczyciele; doradca zawodowy.</p>	<ul style="list-style-type: none"> - ankiety; - rozmowy; - monitorowanie dalszych losów absolwentów.

gospodarowania posiadanymi środkami finansowymi.			
VII. WZMACNIANIE KOMPETENCJI WYCHOWAWCZYCH NAUCZYCIELI NIEZBĘDNYCH DO REALIZACJI DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH, WSPÓLPRACA Z RODZICAMI ORAZ Z INSTYTUCJAMI W ZAKRESIE PROFILAKTYKI I INTERWENCJI			
CELE CZĄSTKOWE	SPOSÓB REALIZACJI	OSOBY ODPOWIEDZIALNE	NARZĘDZIA EWALUACJI
<ul style="list-style-type: none"> - współdziałanie wszystkich pracowników szkoły i rodziców w zakresie profilaktyki i interwencji; - wyposażenie nauczycieli, pracowników niepedagogicznych oraz rodziców w wiedzę dotyczącą substancji psychoaktywnych oraz procedur postępowania w sytuacjach kryzysowych; - poszerzanie kompetencji nauczycieli w zakresie wspierania uczniów z doświadczeniem migracyjnym; - wzmocnienie kompetencji wychowawczych rodziców; - wspieranie rodzicielskiej profilaktyki w kwestii negatywnych skutków izolacji, uzależnień i rozpoznawania kryzysu. 	<ul style="list-style-type: none"> • udział nauczycieli i specjalistów szkolnych w konferencjach, warsztatach i szkoleniach, dotyczących profilaktyki uzależnień; • rozwijanie współpracy z instytucjami promującymi zdrowy styl życia i oferujących pomoc w zakresie profilaktyki uzależnień; • systematyczny rozwój współpracy z rodzicami, Radą Rodziców w zakresie profilaktyki. • kontynuowanie dobrej praktyki szkolnej w obszarze wymiany doświadczeń i informacji w zakresie szeroko pojętej profilaktyki, obejmującej zagadnienia i problemy szkolne; • w kontaktach z rodzicami akcentowanie procesu komunikowania się w rodzinie i szkole jako istotnego czynnika zapobiegania problemom wychowawczym; • udostępnianie rodzicom informacji nt. negatywnych skutków izolacji, uzależnień i sposobów rozpoznania kryzysu u młodzieży za pośrednictwem e-dziennika, strony internetowej oraz w trakcie zebrań z rodzicami i spotkań indywidualnych. 	<p>Dyrektor szkoły, wszyscy nauczyciele, rodzice.</p>	<p>- ankiety; rozmowy.</p>

OCZEKIWANE EFEKTY PODJĘTYCH DZIAŁAŃ WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNYCH:

1. Wzrost poczucia bezpieczeństwa na terenie szkoły.
2. Zapewnienie uczniom wsparcia psychologiczno-pedagogicznego.
3. Utożsamianie się ucznia ze środowiskiem szkolnym i odczuwanie korzyści płynących z prowadzenia zdrowego stylu życia.

4. Znajomość zagrożeń współczesnego świata i posiadanie umiejętności zapobiegania im.
5. Dysponowanie przez rodziców i nauczycieli wiedzą z zakresu profilaktyki uzależnień.
6. Zwiększenie frekwencji uczniów na zajęciach szkolnych.
7. Świadomy udział rodziców w działaniach wychowawczo-profilaktycznych realizowanych przez szkołę.
8. Zdobywanie przez uczniów umiejętności dokonywania wyborów w trudnych sytuacjach życiowych.
9. Zwiększenie świadomości młodzieży dotyczącej potrzeby aktywnego wypoczynku jako stymulatora zdrowia psychicznego.
10. Realizowanie przez uczniów pasji i zainteresowań.
11. Nabycie umiejętności współpracy w zespole, niwelowanie sytuacji konfliktowych.
12. Podniesienie poziomu świadomego, bezpiecznego i umiejętnego korzystania z nowoczesnych technologii.

EWALUACJA PROGRAMU WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNEGO

Przebieg pracy wychowawczo- profilaktycznej i jej efekty poddawane są systematycznej obserwacji i ocenie. Informacje zwrotne pochodzące od uczniów, rodziców i nauczycieli służą doskonaleniu pracy i wyciągnięciu wniosków na przyszłość.

Celem ewaluacji programu jest uzyskanie informacji na temat stanu bezpieczeństwa uczniów i podejmowaniu zachowań ryzykownych, poznanie oczekiwań odbiorców programu – rodziców, uczniów i nauczycieli oraz podniesienie efektywności pracy szkoły i wzmocnienie bezpieczeństwa. Powyższe informacje będą zdobywane poprzez obserwację zachowań prospołecznych i prozdrowotnych uczniów, analizę dokumentacji szkolnej, w szczególności frekwencji uczniów i uwag w dzienniku, rozmowy z uczniami, wywiady z rodzicami uczniów, a także ankiety skierowane do uczniów, nauczycieli i rodziców.

Badania ewaluacyjne przeprowadzane będą przez Zespół ds. Programu Wychowawczo-Profilaktycznego. Wnioski i rekomendacje zostaną zaprezentowane na posiedzeniu plenarnym Rady Pedagogicznej. Uzyskane wnioski oraz przeprowadzona diagnoza środowiska szkolnego będą podstawą do opracowania Szkolnego Programu Wychowawczo-Profilaktycznego na kolejny rok szkolny.

Program powstał w oparciu o obowiązujące akty prawne i wewnątrzszkolne dokumenty szkoły, takie jak:

- Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. z 1997 r. nr 78, poz. 483 ze zm.).
- Konwencja o Prawach Dziecka, przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych z 20 listopada 1989 r. (Dz.U. z 1991 r. nr 120, poz. 526).
- Ustawa z 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 2215 ze zm.).
- Ustawa z 7 września 1991 r. o systemie oświaty (tekst jedn.: Dz.U. z 2020 r. poz. 1327 ze zm.).
- Ustawa z 14 grudnia 2016 r. – Prawo oświatowe (tekst jedn.: Dz.U. z 2021 r. poz. 1082).
- Ustawa z 26 października 1982r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tekst jedn. Dz.U. z 2016 r. poz. 487 ze zm.).
- Ustawa z 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (tekst jedn.: Dz.U. z 2019 r. poz. 852 ze zm.).
- Ustawa z 9 listopada 1995r. o ochronie zdrowia przed następstwami używania tytoniu i wyrobów tytoniowych (tekst jedn.: Dz.U. z 2018 r. poz. 1446 ze zm.).
- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z 18 sierpnia 2015 r. w sprawie zakresu i form prowadzenia w szkołach i placówkach systemu oświaty działalności wychowawczej, edukacyjnej, informacyjnej i profilaktycznej w celu przeciwdziałania narkomanii (Dz.U. z 2020 r. poz. 1449).

- Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 czerwca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ramowych planów nauczania dla publicznych szkół.
- Podstawowe kierunki realizacji polityki oświatowej państwa w roku szkolnym 2023/2024.
- Statut Technikum im. Stanisława Staszica w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Białobrzegach.
- Statut Branżowej Szkoły I Stopnia im. Stanisława Staszica w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Białobrzegach.

ISTNIEJĄCE LUB TWORZONE ZWYCZAJE I OBYCZAJE SZKOLNE

- Ślubowanie klas pierwszych.
- Ślubowanie klas objętych innowacją pedagogiczną klasy mundurowe technikum logistycznego.
- Rocznica nadania imienia i sztandaru szkole.
- Uczestnictwo uczniów w uroczystościach patriotycznych w jednostkach patronackich wojska i policji.
- Studniówka.
- Promowanie najlepszych uczniów - statuetka Najlepszego Absolwenta.
- Szacunek dla hymnu państwowego śpiewanego podczas uroczystości szkolnych.
- Przekazywanie przez kolejne roczniki tableau szkole.
- Uroczysta Wigilia dla klas kończących.

KALENDARZ UROCZYSTOŚCI W ROKU SZKOLNYM 2023/2024

Lp.	Wydarzenie	Termin	Godzina	Osoby odpowiedzialne
1.	Uroczyste rozpoczęcie roku szkolnego 2023/2024	04.09.2023 r.	zgodnie z ustalonym harmonogramem	dyrektor M. Gumowski(<i>nagłośnienie</i>)
2.	Piknik ekologiczny	17.09.2023 r.		M. Wieczorek M. Nowak E. Becz
3.	Rajd Pierwszaka	wrzesień 2023 r.		W. Ziemnicka wychowawcy klas I
4.	Narodowe Czytanie 2023	22.09.2023 r.		A. Boczowska
5.	Wybory do Samorządu Uczniowskiego	wrzesień 2023 r.		Opiekun SU
6.	Uroczysta akademie z okazji Święta Edukacji Narodowej.	13.10.2023 r.		K. Marchewka A. Podsiadła

	Ślubowanie klas I.			M. Stolarczyk J. Kacprzak wychowawcy klas I B. Kamiński <i>(nagłośnienie)</i>
7.	Akademia z okazji Narodowego Święta Niepodległości oraz uroczystość ślubowania klas I mundurowych technikum logistycznego	10.11.2023 r. 8.11.2023 r./ 25.04.2024 r.		M. Śliwa K. Kot K. Gołębiowska E. Puc S. Karpeta L. Stępień M. Bęc <i>(nagłośnienie)</i>
8.	Jasełka	grudzień 2023 r.		A. Budner M. Drózdź-Zagożdżon A. Mazur ks. J. Wierzbicki M. Gumowski <i>(nagłośnienie)</i>
9.	Studniówka	02.02.2024 r.		A. Podsiadła M. Stolarczyk J. Kacprzak
10.	Święto Szkoły – Dzień Patrona Akademia z okazji Święta Konstytucji 3 Maja	25.04.2023 r.		K. Marchewka Zespół ds. Patrona M. Bęc <i>(nagłośnienie)</i>
11.	Wręczenie certyfikatów absolwentom technikum logistycznego	23.04.2024 r,	Jednostka patronacka	dyrektor

12.	Uroczystość rozdania świadectw absolwentom technikum	26.04.2024 r.		E. Becz A. Boczkowska M. Jaworska P. Cichawa K. Marchewka B. Kamiński <i>(nagłośnienie)</i>
13.	Uroczyste rozdanie świadectw absolwentom branżowej szkoły I stopnia.	21.06.2024r.		W. Ziemnicka M. Wieczorek E. Wlazło M. Bęc <i>(nagłośnienie)</i>
14.	Uroczyste zakończenie roku szkolnego 2023/2024.	21.06.2024 r.		Dyrektor wychowawcy klas M. Bęc <i>(nagłośnienie)</i>

CEREMONIAŁ SZKOLNY I TRADYCJA SZKOLNA

Ceremoniał Technikum im. Stanisława Staszica oraz Branżowej Szkoły I Stopnia im. Stanisława Staszica w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Białobrzegach jest opisem uroczystości z udziałem sztandaru szkolnego. Należą do nich: ślubowanie uczniów klas pierwszych, obchody świąt państwowych, święto szkoły, pożegnanie absolwentów oraz uroczystości środowiskowe. Stanowi integralną część z tradycjami szkoły oraz przyjętym harmonogramem uroczystości szkolnych. Ceremoniał jest ważnym elementem szkolnego programu

wychowawczego. Nawiązuje on bowiem do tradycji szkoły, a także wzbogaca treści służące kształtowaniu emocjonalnego stosunku uczniów do symboli narodowych oraz Ojczyzny. Kształtuje w uczniach postawy patriotyczne i uczy szacunku do tradycji narodu polskiego i jego symboli.

Sztandar, na którym widnieje nazwa szkół wchodzących w skład Zespołu Szkół Ponadpodstawowych i jej imię, uczy godnej postawy i zobowiązuje do przejmowania zasad postępowania Patrona Szkoły – Stanisława Staszica:

- człowieka prawego, uczciwego i pełnego wiary,
- spieszącego z pomocą tym, którzy najbardziej tego oczekują,
- człowieka dążącego do poznawania prawdy,
- pokonującego trudności w dążeniu do słusznego celu.

Technikum im. Stanisława Staszica oraz Branżowej Szkoły I Stopnia im. Stanisława Staszica posiadają następujące symbole:

- 1) patrona – Stanisława Staszica;
- 2) sztandar;
- 3) logo szkoły.

Uroczystości z udziałem sztandaru wymagają zachowania powagi i poszanowania w trakcie jego prezentacji.

- 1) sztandar szkoły składa się z płata, rewersu, głowicy i drzewca;
- 2) ustala się następujący wygląd sztandaru:
  - a) płatem sztandaru jest tkanina w kształcie kwadratu o boku 100 cm, obszyta złotą nicią i wykończona złotymi frędzlami,
  - b) awers sztandaru ma kolor niebieski:
    - w centralnej części znajduje się popiersie Stanisława Staszica, wykonane techniką haftu ręcznego,
    - wokół popiersia patrona widnieje wykonany złotymi nićmi napis: „Technikum * Branżowa Szkoła I Stopnia * im. Stanisława Staszica * Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Białobrzegach”.
    - w prawym górnym rogu umieszczony jest herb Powiatu Białobrzieskiego,
    - w lewym dolnym rogu data nadania imienia i sztandaru 2009.

c) rewers sztandaru ma kolor czerwony:

- w środkowej części umieszczone jest godło państwowe, wykonane techniką haftu ręcznego nićmi w kolorze srebrnym z elementami złotymi,
- wokół godła znajduje się napis: „Ojczyzna Wiara Nauka”.

d) głowicę sztandaru stanowi metalowy, dwustronny orzeł na kuli;

e) drzewiec sztandaru o długości 258 cm wykonany jest z drewna toczonego o średnicy 4 cm, którego dwie jego części połączone są metalową tuleją, a na dolnym stożku umieszczone jest metalowe okucie.

3) przechowywanie, transport i przygotowanie sztandaru do prezentacji wymagają właściwych postaw jego poszanowania;

4) sztandar jest przechowywany na terenie szkoły w zamkniętej gablocie;

5) insygnia pocztu sztandarowego przechowywane są w sekretariacie.

6) Skład osobowy pocztu sztandarowego tworzą:

a) chorąży (sztandarowy) – uczeń;

b) asysta – dwie uczennice.

7) Ubiór chorążego i asysty jest następujący:

a) uczeń - garnitur, biała koszula, czarne obuwie lub mundur;

b) uczennice – czarny kostium (żakiet + spódnica) lub biała bluzka i ciemne spódnice tej samej długości, czarne obuwie lub mundur.

8) Insygnia pocztu sztandarowego to:

a) biało-czerwone szarfy przewieszane przez prawe ramię, zwrócone kolorem białym w stronę kołnierza, spięte na lewym biodrze;

b) białe rękawiczki.

9) Kandydatury składu pocztu sztandarowego oraz składu rezerwowego są przedstawione na zebraniu rady pedagogicznej i przez nią zatwierdzone;

10) O wyborze uczniów do pocztu sztandarowego powiadamia się rodziców listem okolicznościowym.

11) Kadencja pocztu sztandarowego trwa dwa lata.

12) Ceremonia przekazania sztandaru odbywa się w czasie uroczystości zakończenia szkoły przez klasy technikum:

a) ustępujący poczet sztandarowy występuje ze sztandarem;

b) prowadzący uroczystość podaje komendę: **„Poczet sztandarowy do przekazania sztandaru wystąp”** – wchodzi nowy skład pocztu i ustawia się w następującym porządku: chorąży z przodu sztandaru, asysta przodem do bocznych płaszczyzn sztandaru;

c) pierwszy zabiera głos ustępujący chorąży, który mówi: **„Przekazujemy Wam sztandar szkoły – symbol naszego patriotyzmu i tradycji, noście go z dumą i honorem”**;

d) chorąży nowego pocztu sztandarowego odpowiada: **„Przyjmujemy od was sztandar, obiecujemy dbać o niego, sumiennie wypełniać swoje obowiązki i być godnymi reprezentantami Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Białobrzegach”**;

e) ustępująca asysta przekazuje insygnia;

f) ustępujący chorąży saltuje sztandarem, nowy chorąży przyklęka na prawe kolano, całuje róg sztandaru, po tym następuje przekazanie sztandaru i pozostałych oznak pocztu sztandarowego: rękawiczki i szarfy;

g) ustępujący skład pocztu sztandarowego opuszcza miejsce uroczystości.

13) Po zakończeniu kadencji uczniom wręczane są pamiątkowe dyplomy oraz nagrody książkowe.

14) Decyzją rady pedagogicznej uczniowie mogą być odwołani ze składu pocztu sztandarowego, w takim przypadku dokonuje się wyboru uzupełniającego;

15) Sztandar bierze udział w następujących uroczystościach:

- na terenie szkoły:

a) uroczystym rozpoczęciu roku szkolnego,

b) ślubowaniu klas pierwszych,

c) ślubowaniu klas pierwszych mundurowych,

d) obchodach Święta Patrona szkoły,

e) uroczystościach rocznicowych m.in. Konstytucji 3 Maja i Święcie Niepodległości,

f) uroczystym zakończeniu roku szkolnego z pożegnaniem absolwentów szkoły.

- poza terenem szkoły:

a) uroczystościach rocznicowych organizowanych przez administrację samorządową i państwową,

b) uroczystościach religijnych,

c) uroczystościach pogrzebowych:

– sztandar ozdobiony jest czarnym kirem,

– wstążkę kiru przywiesza się w miejscu jego zamocowania na drzewcu od lewej górnej strony do prawej,

d) innych uroczystościach.

16) Ślubowanie uczniów klas pierwszych odbywa się w postawie zasadniczej - wszyscy uczniowie, nauczyciele i goście stoją na baczność.

- na komendę „*Wyróżnieni uczniowie klas pierwszych, do ślubowania na Sztandar Szkoły Marsz!*” przedstawiciele klas pierwszych podchodzą do sztandaru;
- każdy pierwszoklasista trzyma uniesioną do góry na wysokości oczu prawą rękę z wyciągniętymi jak do salutowania dwoma palcami i powtarza za prowadzącym uroczystą rotę ślubowania:

Uczniowie „cywilni”

„Ja uczeń klasy pierwszej Zespołu Szkół Ponadpodstawowych im. Stanisława Staszica w Białobrzegach uroczyście ślubuję: wypełniać rzetelnie wszystkie obowiązki ucznia, uczciwie i wytrwale zdobywać wiedzę i umiejętności, aby jak najlepiej wykorzystać jaw dorosłym życiu.

Ś l u b u j ę !

Zdobywać jak najlepsze przygotowanie do przyszłej pracy zawodowej dla potrzeb i dobra Rzeczypospolitej Polskiej.

Ś l u b u j ę !

Dbać o honor i dobre imię Szkoły, godnie ją reprezentować.

Ś l u b u j ę !

Z szacunkiem odnosić się do rodziców, nauczycieli, wychowawców i pracowników szkoły.

Ś l u b u j ę !

Szanować poglądy i przekonania innych ludzi.

Ś l u b u j ę !

Szanować i chronić mienie społeczne.

Ś l u b u j ę !

Brać aktywny udział w życiu szkoły i środowiska lokalnego.

Ś l u b u j ę !

Przestrzegać zasad współżycia społecznego, przeciwstawiać się brutalności i wulgarności.

Ś l u b u j ę ! ”

Uczniowie „mundurowi”

„Ja uczeń klasy mundurowej uroczę się ślubuję na Sztandar Zespołu Szkół Ponadpodstawowych w Białobrzegach: będę zawsze stałą strażą honoru, godności i dobrego imienia mojej szkoły.

Ś l u b u j ę !

Dochować wierności ideałom i uniwersalnym wartościom, takim jak patriotyzm, humanitaryzm i odpowiedzialność za drugiego człowieka.

Ś l u b u j ę !

Sumienną, uczciwą pracą będę pomnażać bogactwo, potęgę i poziom obronności naszej ojczyzny oraz dbać o bezpieczeństwo narodowe naszych obywateli i ich mienia.

Ś l u b u j ę !

Z szacunkiem będę oddawać należną cześć tradycjom narodowym, będę rozślawiać dobre imię szkoły, miasta, województwa i ojczyzny oraz zgodnością nosić mundur.

Ś l u b u j ę !

Mój wysiłek, zapał i młodość tobie Ojczyzno składam w darze – Tak mi dopomóż Bóg.”

17) W szkole obowiązuje zasada precedencji od której mogą być odstępstwa wynikające ze szczególnej roli, pozycji lub wieku zapraszanego gościa, którego dyrektor pragnie szczególnie uhonorować.

18) W trakcie uroczystości oficjalnych zachowanie pocztu i uczniów jest następujące:

- osoba prowadząca uroczystość podaje komendę: „**Baczość, Sztandar Szkół im. Stanisława Staszica w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Białobrzegach wprowadzić**” -uczniowie bez nakryć głowy, zachowują postawę zasadniczą;
- poczet sztandarowy wchodzi na miejsce uroczystości;
  - w przypadku przemarszu wąską drogą, poczet może iść „gęsiego”, przy czym osoba trzymająca sztandar idzie w środku,
  - w trakcie przemarszu wszyscy stoją,
  - poczet przechodzi ze sztandarem pochylonym pod kątem 45° do przodu,
  - poczet zajmuje miejsce po lewej lub prawej stronie miejsca uroczystości, przodem do zgromadzonych i podnosi sztandar do pionu;
- po wprowadzeniu sztandaru:
  - prowadzący podaje komendę „Do hymnu państwowego” i uczniowie odśpiewują hymn państwowy „Mazurek Dąbrowskiego”,
  - w trakcie hymnu sztandar jest pochylony pod kątem 45°,
- prowadzący podaje komendę „Po hymnie” i uczestnicy uroczystości przyjmują postawę swobodną;
- na zakończenie uroczystości prowadzący podaje komendę „**Baczość, Sztandar Szkół im. Stanisława Staszica w Zespole Szkół Ponadpodstawowych w Białobrzegach wyprowadzić**” i poczet opuszcza miejsce uroczystości.
- prowadzący podaje komendę: „**Spocznij**”.

19) W trakcie uroczystości kościelnych zachowanie pocztu i uczestników jest następujące:

- sztandar jest wprowadzany i wyprowadzany bez podawania komend;
- w czasie wprowadzania sztandaru wszyscy wstają;
- poczet przechodzi przez kościół trzymając sztandar pod kątem 45° do przodu i staje po prawej lub po lewej stronie, bokiem do ołtarza i do zgromadzonych ludzi, podnosząc sztandar do pionu;

- w czasie mszy świętej lub innej uroczystości członkowie pocztu nie klękają, nie przekazują znaku pokoju i nie wykonują żadnych innych gestów, stojąc cały czas w pozycji „bacność” lub „spocznij”.

20) Pochylenie sztandaru w pozycji „bacność” następuje w sytuacjach:

- a) podczas podniesienia Hostii, w czasie Przemienienia, przed Komunią Świętą oraz w trakcie trzykrotnego podniesienia Monstrancji przy wystawianiu Najświętszego Sakramentu;
- b) podczas opuszczania trumny do grobu;
- c) podczas ogłoszenia minuty ciszy dla uczczenia czyjejs pamięci;
- d) podczas składania wieńców, kwiatów i zniczy przez wyznaczone delegacje;
- e) na każde polecenie opuszczenia sztandaru wydane przez księdza lub inną przemawiającą osobę.

21) Postawy sztandaru i pocztu sztandarowego są następujące:

- „zasadnicza” – na bacność, chorąży trzyma przed sobą sztandar w pozycji pionowej, jest to również postawa przyjmowana przez asystę w czasie salutowania i prezentowania sztandaru oraz w trakcie marszu;
- „prezentuj” – chorąży unosi sztandar pionowo do góry, ta postawa przyjmowana jest tuż przed wprowadzeniem, wyprowadzeniem i wystąpieniem pocztu sztandarowego;
- „salutowanie sztandarem” – chorąży trzyma sztandar przed sobą po kątem 45°, sztandar znajduje się w tej postawie w momencie ślubowania, składania przyrzeczeń, w kościele w czasie Podniesienia, Komunii Świętej i błogosławieństwa oraz odczytywania apelu poległych, czy salwy honorowej;
- „na ramię” – w czasie marszu sztandar znajduje się na prawym ramieniu chorążego po kątem 45°;
- „spocznij” – postawa pocztu sztandarowego.

22) Dekoracja budynku szkoły flagami państwowymi występuje w czasie następujących okoliczności:

- z okazji świąt i uroczystości państwowych i szkolnych;

- w dniach żałoby – flagę przewiazaną kirem opuszcza się do połowy masztu.

23) Logo szkoły jest jej symbolem występującym w oficjalnych dokumentach, korespondencji, dyplomach, identyfikatorach, publikacjach, materiałach promocyjnych oraz na strojach sportowych reprezentacji szkoły i na znaczku noszonym przez uczniów podczas uroczystości szkolnych.

24) Logo szkoły przedstawia postać Stanisława Staszica patrona szkoły otoczoną kuliście napisami: wewnętrznym – „Technikum * Branżowa Szkoła I Stopnia * Zasadnicza Szkoła Zawodowa im. Stanisława Staszica” i zewnętrznym – „Zespół Szkół Ponadpodstawowych w Białobrzegach”.

PROCEDURY POSTĘPOWANIA PRACOWNIKÓW W SYTUACJACH KRYZYSOWYCH ORAZ ZAGROŻENIA DZIECI I MŁODZIEŻY DEMORALIZACJĄ W ZESPOLE SZKÓŁ PONADPODSTAWOWYCH W BIAŁOBRZEGACH

Procedura postępowania w przypadku uzyskania informacji, że uczeń, który, nie ukończył 18 lat, używa alkoholu lub innych środków w celu wprowadzenia się w stan odurzenia, uprawia nierząd, bądź przejawia inne zachowania świadczące o demoralizacji

- 1) Przekazać uzyskaną informację wychowawcy klasy.
- 2) Wychowawca informuje o fakcie pedagoga szkolnego i Dyrektora Szkoły.
- 3) Wychowawca wzywa do szkoły rodziców (prawnych opiekunów) ucznia i przekazuje im uzyskaną informację. Przeprowadza rozmowę z rodzicami oraz z uczniem, w ich obecności. W przypadku potwierdzenia informacji, zobowiązuje ucznia do zaniechania negatywnego postępowania, rodziców zaś bezwzględnie do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. W toku interwencji profilaktycznej może zaproponować rodzicom skierowanie dziecka do specjalistycznej placówki i udział dziecka w programie terapeutycznym.
- 4) Jeżeli rodzice odmawiają współpracy lub nie stawiają się do szkoły, a nadal z wiarygodnych źródeł napływają informacje o przejawach demoralizacji ich dziecka, Dyrektor Szkoły pisemnie powiadamia o zaistniałej sytuacji Sąd Rodzinny lub Policję (specjalistę ds. nieletnich).
- 5) Podobnie, w sytuacji, gdy Szkoła wykorzysta wszystkie dostępne jej środki oddziaływań wychowawczych (rozmowa z rodzicami, ostrzeżenie ucznia, spotkania z pedagogiem, psychologiem, itp.), a ich zastosowanie nie przynosi oczekiwanych rezultatów, Dyrektor Szkoły powiadamia Sąd Rodzinny lub Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tych instytucji.
- 6) Jeżeli zachowania świadczące o demoralizacji przejawia uczeń, który ukończył 18 lat, a nie jest to udział w działalności grup przestępczych, czy popełnienie przestępstwa, to postępowanie nauczyciela powinno być określone przez wewnętrzny regulamin szkoły.
- 7) W przypadku uzyskania informacji o popełnieniu przez ucznia, który ukończył 17 lat, przestępstwa ściganego z urzędu lub jego udziału w działalności grup przestępczych, zgodnie z art. 304 § 2 kodeksu postępowania karnego, Dyrektor Szkoły jako przedstawiciel instytucji jest obowiązany niezwłocznie zawiadomić o tym prokuratora lub Policję.

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że na terenie szkoły znajduje się uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków

- 1) Nauczyciel powiadamia o swoich przypuszczeniach wychowawcę klasy.

- 2) Odizolowuje ucznia od reszty klasy, ale ze względów bezpieczeństwa nie pozostawia go samego; stwarza warunki, w których nie będzie zagrożone jego życie, ani zdrowie.
- 3) W sytuacji, gdy stan zdrowia ucznia budzi wątpliwości należy wezwać karetkę pogotowia w celu oceny stanu trzeźwości lub stanu zdrowia, ewentualnie udzielenia pomocy medycznej.
- 4) Należy zawiadomić o tym fakcie Dyrektora Szkoły oraz rodziców/opiekunów, których zobowiązuje do niezwłocznego odebrania ucznia ze Szkoły. Gdy rodzice/opiekunowie odmówią odebrania dziecka należy wezwać Pogotowie lub Policję.
- 5) Dyrektor Szkoły zawiadamia najbliższą jednostkę Policji, gdy uczeń będący pod wpływem alkoholu lub narkotyków jest agresywny, bądź swoim zachowaniem daje powód do zgorszenia albo zagraża życiu lub zdrowiu innych osób. W przypadku stwierdzenia stanu nietrzeźwości, policja ma możliwość przewiezienia ucznia do izby wytrzeźwień, albo do policyjnych pomieszczeń dla osób zatrzymanych – na czas niezbędny do wytrzeźwienia (maksymalnie do 24 godzin). O fakcie umieszczenia zawiadamia się rodziców/opiekunów oraz sąd rodzinny, jeśli uczeń nie ukończył 18 lat.
- 6) Jeżeli powtarzają się przypadki, w których uczeń (przed ukończeniem 18 lat) znajduje się pod wpływem alkoholu lub narkotyków na terenie szkoły, to Dyrektor Szkoły ma obowiązek powiadomienia o tym Policji (specjalisty ds. nieletnich) lub sądu rodzinnego.
- 7) Spożywanie alkoholu na terenie Szkoły przez ucznia, który ukończył 17 lat, stanowi wykroczenie z art. 43 ust. 1 Ustawy z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi. Należy o tym fakcie powiadomić Policję. Dalszy tok postępowania leży w kompetencji tej instytucji.

Procedura postępowania w przypadku ujawnienia ucznia palącego wyroby tytoniowe i papierosy elektroniczne na terenie szkoły i w jej otoczeniu

- 1) Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który zatrzyma ucznia na paleniu wyrobów tytoniowych lub papierosów elektronicznych na terenie szkoły lub w jej otoczeniu powinien o tym fakcie powiadomić wychowawcę lub w przypadku jego nieobecności pedagoga/psychologa szkolnego.

- 2) W przypadku pierwszej interwencji – uczeń otrzymuje ustne upomnienie wychowawcy wraz z pouczeniem dotyczącym konsekwencji dalszego palenia na terenie szkoły i podpisuje zobowiązanie, które jest archiwizowane w teczce wychowawcy przechowywanej w gabinecie pedagoga. Wychowawca powiadamia rodziców o zaistniałym zdarzeniu telefonicznie lub przez dziennik elektroniczny. Uczeń otrzymuje karę statutową. Zostaje wpisany na listę uczniów palących papierosy na terenie szkoły. Z przeprowadzonego zdarzenia sporządza się notatkę.
- 3) Przy drugiej interwencji – wychowawca klasy w porozumieniu z pedagogiem lub psychologiem wzywa do szkoły rodziców ucznia i przekazuje im informację o fakcie palenia papierosów przez dziecko. Efektem jest zawarcie kontraktu, w którym uczeń zobowiązuje się do niepalenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych oraz bezwzględnego przestrzegania przez ucznia Statutu Szkoły i przepisów prawa. Rodzic zobowiązuje się do szczególnego nadzoru nad dzieckiem. Pedagog lub psycholog sporządza kontrakt, który podpisuje uczeń i jego rodzic. W ramach kontraktu uczeń zostaje zobowiązany do przygotowania prezentacji multimedialnej na temat szkodliwości palenia wyrobów tytoniowych i papierosów elektronicznych oraz przedstawienia jej na godzinie wychowawczej. Uczeń ponosi konsekwencje zgodnie z punktowym systemem oceniania zachowania. Otrzymuje ponadto pisemne upomnienie Dyrektora Szkoły.
- 4) Trzecia interwencja - w przypadku nieprzestrzegania zaleceń przez uczniów nieletnich szkoła zastrzega sobie prawo powiadomienia Sądu Rodzinnego i Nieletnich, a w przypadku uczniów pełnoletnich wezwania Policji celem ukarania mandatem karnym. Uczeń otrzymuje pisemną naganę dyrektora oraz punkty przewidziane w Statucie.
- 5) Otrzymanie mandatu karnego nie wstrzymuje procedury szkolnej.

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel podejrzewa, że uczeń posiada przy sobie substancję przypominającą narkotyki

- 1) Należy odizolować ucznia od pozostałych uczniów w klasie.
- 2) Nauczyciel w obecności innej osoby (wychowawca, pedagog, dyrektor, itp.) ma prawo żądać, aby uczeń przekazał mu tę substancję, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni (we własnej odzieży), ewentualnie innych przedmiotów budzących podejrzenie, co do ich związku

z poszukiwaną substancją. Nauczyciel nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani teczki ucznia - jest to czynność zastrzeżona wyłącznie dla Policji.

3) O swoich spostrzeżeniach powiadamia Dyrektora Szkoły oraz rodziców/opiekunów ucznia i wzywa ich do natychmiastowego stawiennictwa. Poinformować rodziców o obowiązujących w szkole procedurach.

4) Przeprowadzić z uczniem w obecności rodziców / opiekunów prawnych dziecka rozmowę o złamaniu obowiązującego prawa szkolnego. W dalszej kolejności należy objąć ucznia działaniami profilaktycznymi lub wychowawczymi. Wsparcia należy również udzielić rodzicom/opiekunom prawnym ucznia.

5) W przypadku, gdy uczeń odmawia przekazania nauczycielowi substancji i pokazania zawartości teczki, Dyrektor Szkoły wzywa Policję, która przeszukuje odzież i przedmioty należące do ucznia oraz zabezpiecza znalezioną substancję i zabiera ją do ekspertyzy.

6) Jeżeli uczeń wyda substancję dobrowolnie, nauczyciel, po odpowiednim zabezpieczeniu, zobowiązany jest bezzwłocznie przekazać ją do jednostki Policji. Wcześniej próbuje ustalić, w jaki sposób i od kogo, uczeń nabył substancję. Całe zdarzenie nauczyciel dokumentuje, sporządzając możliwie dokładną notatkę z ustaleń wraz ze swoimi spostrzeżeniami.

Procedura postępowania w przypadku, gdy nauczyciel znajduje na terenie szkoły substancję przypominającą wyglądem narkotyk

1) Nauczyciel zachowując środki ostrożności zabezpiecza substancję przed dostępem do niej osób niepowołanych oraz ewentualnym jej zniszczeniem do czasu przyjazdu Policji, próbuje (o ile to jest możliwe w zakresie działań pedagogicznych) ustalić, do kogo znaleziona substancja należy.

2) Powiadamia o zaistniałym zdarzeniu Dyrektora Szkoły, który powiadamia Policję.

3) Po przyjeździe Policji niezwłocznie przekazuje zabezpieczoną substancję i przekazuje informacje dotyczące szczegółów zdarzenia.

Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia agresywnych zachowań w szkole

- 1) Pracownik szkoły/ nauczyciel będący świadkiem agresji jest zobowiązany do natychmiastowej i stanowczej reakcji. Należy bezzwłocznie podjąć działania mające na celu przerwanie zachowania agresywnego. W razie potrzeby należy zadbać o uniemożliwienie dalszego kontaktu między uczniami.
- 2) Należy poszkodowanemu udzielić natychmiast pierwszej pomocy przedmedycznej, zawiadomić pielęgniarkę szkolną, pedagoga/psychologa i Dyrektora Szkoły oraz powiadomić wychowawcę/ów i rodziców (opiekunów prawnych) agresora i ofiary.
- 3) W przypadku zagrożenia życia (stan nieprzytomny) natychmiast wezwać karetkę pogotowia, nawet bez uzyskania zgody rodziców (opiekunów prawnych).
- 4) Opiekę nad uczniem podczas udzielania pomocy medycznej, ale bez możliwości udzielenia zgody na operację, sprawuje osoba wyznaczona przez Dyrektora Szkoły.
- 5) Decyzję o dalszym leczeniu dziecka podejmują rodzice (opiekunowie prawni) poszkodowanego.
- 6) Pedagog szkolny/psycholog szkolny i wychowawca/ wychowawcy klas przeprowadzają rozmowy z rodzicami (opiekunami prawnymi) obydwu stron oraz ze sprawcą i ofiarą. Z rozmów sporządzają notatkę.
- 7) Pedagog/psycholog szkolny powinien udzielić pomocy terapeutycznej ofierze przemocy, wskazać, jak należy rodzić sobie w kontaktach z innymi.
- 8) W przypadku agresji fizycznej poczucia bezpieczeństwa i wsparcia wymagają również świadkowie ataku. Należy przeprowadzić rozmowę ze świadkami, uświadamiając im zasady reagowania na przemoc.
- 9) W przypadku wszczynania kolejnych ataków przez agresora, z widocznymi skutkami pobicia – szkoła kieruje sprawę na Policję.
- 10) W każdym przypadku wobec agresora stosuje się konsekwencje przewidziane w Statucie Szkoły.

Procedura postępowania wobec ucznia dewastującego szkolne mienie społeczne

- 1) Pracownik szkoły po stwierdzeniu aktu dewastacji mienia szkolnego informuje Dyrektora Szkoły o zaistniałym zdarzeniu.
- 2) Pracownik ten zobowiązany jest, w miarę możliwości, do ustalenia okoliczności zdarzenia i sprawcy szkody.

- 3) Dyrektor szkoły w uzasadnionych przypadkach powiadamia i wzywa Policję.
- 4) W sytuacji gdy sprawca szkody został ustalony, informacja o tym zostaje przekazana wychowawcy i rodzicom (prawnym opiekunom) ucznia – sprawcy szkody.
- 5) W spotkaniu i rozmowie odnośnie zasad zadośćuczynienia lub pokrycia strat przez sprawcę i jego rodziców (prawnych opiekunów) biorą udział: Dyrektor Szkoły, wychowawca, rodzice (prawni opiekunowie) oraz sprawca szkody.
- 6) Wychowawca udziela kary statutowej sprawcy szkody.

Procedura postępowania w sytuacji popełnienia przez ucznia czynu karalnego

Procedura dotyczy czynów zabronionych przez ustawę o postępowaniu w sprawach nieletnich rozumianych jako przestępstwo, przestępstwo skarbowe albo wykroczenie określone w artykułach kodeksu karnego:

- art. 50a – posiadanie noża, maczety lub innego podobnie niebezpiecznego przedmiotu w miejscu publicznym
- art. 51 – zakłócenie spokoju lub porządku publicznego,
- art. 69 – umyślne niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków,
- art. 74 – niszczenie, uszkodzanie, usuwanie znaków ostrzegawczych,
- art. 76 – rzucanie przedmiotami w pojazd mechaniczny,
- art. 85 – samowolne ustawianie, niszczenie, uszkodzanie znaków,
- art. 87 – prowadzenie pojazdu w stanie po użyciu alkoholu,

- art. 119 – kradzież lub przywłaszczenie,
- art. 122 – paserstwo czyli nabycie mienia, wiedząc o tym, że pochodzi ono z kradzieży,
- art. 124 – niszczenie lub uszkodzenie cudzej rzeczy,
- art. 133 – spekulacja biletami, tzw. konik,
- art. 143 – utrudnianie lub uniemożliwianie korzystania z urządzeń użytku publicznego

1) Osoba będąca świadkiem/dostrzegła zagrożenie zobowiązania jest do powiadomienia Dyrektora Szkoły.

2) Dyrektor Szkoły odpowiada za ustalenie okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia

3) W przypadku, gdy sprawca jest znany i przebywa na terenie szkoły, wyznaczone przez niego osoby powinny zatrzymać i przekazać go dyrektorowi szkoły lub pedagogowi szkolnemu pod opiekę.

4) Dyrektor Szkoły powinien powiadomić rodziców ucznia o zaistniałym przypadku.

5) Dyrektor Szkoły jest zobowiązany do niezwłocznego powiadomienia Policji w przypadku, gdy czyn uznaje za poważny lub w przypadku, gdy nieletni sprawca nie jest uczniem szkoły i jego tożsamość jest nieznana. Zabezpiecza ewentualne dowody lub przedmioty pochodzące z przestępstwa i przekazuje je Policji.

Procedura postępowania wobec ucznia będącego ofiarą czynu karalnego

1) Osoba będąca świadkiem, która dostrzegła zagrożenie, powinna udzielić ofierze czynu karalnego pierwszej pomocy (przedmedycznej), bądź zapewnić jej udzielenie poprzez wezwanie lekarza, w przypadku kiedy ofiara doznała obrażeń. Następnie świadek powinien powiadomić o sytuacji Dyrektora Szkoły.

2) Obowiązkiem Dyrektora Szkoły jest niezwłoczne powiadomienie rodziców ucznia - ofiary czynu karalnego.

- 3) Następnie Dyrektor Szkoły powinien niezwłocznie wezwać Policję, szczególnie w przypadku, kiedy istnieje konieczność profesjonalnego zabezpieczenia śladów przestępstwa, ustalenia okoliczności i ewentualnych świadków zdarzenia.
- 4) W dalszej kolejności ofiara czynu karalnego powinna otrzymać pomoc, wsparcie psychologiczne.

Procedura postępowania wobec uczniów będących ofiarami przemocy fizycznej i psychicznej w rodzinie

- 1) Nauczyciel, który podejrzewa, że uczeń jest ofiarą przemocy domowej informuje o tym fakcie wychowawcę, a ten pedagoga/ psychologa szkolnego.
- 2) Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem/ psychologiem szkolnym, w zależności od sytuacji, przeprowadza rozmowę z uczniem, prosi pielęgniarkę szkolną o pomoc w dokonaniu wywiadu lub podejmuje inne przewidziane prawem czynności zmierzające do rozpoznania sprawy.
- 3) Pedagog w porozumieniu z Dyrektorem Szkoły przeprowadza rozmowę z rodzicami ucznia. Informuje o podejrzeniu stosowania przemocy wobec ucznia i niedostatecznej nad nim opieki oraz o konsekwencjach takiego postępowania i wskazuje formy pomocy.
- 4) Pedagog sporządza notatkę z przeprowadzonej rozmowy, którą podpisują również rodzice ucznia.
- 5) Jeżeli podejrzenia potwierdzają się lub istnieje uzasadniona obawa, że uczeń jest ofiarą przemocy, pedagog sporządza notatkę służbową oraz informuje Policję i Sąd Rodzinny. W przypadku rodziny objętej dozorem, o swoich podejrzeniach niezwłocznie informuje kuratora.
- 6) W uzasadnionych przypadkach pedagog lub psycholog uruchamia w szkole procedurę założenie Niebieskiej Karty.

Procedura postępowania na wypadek zamiaru próby samobójczej ucznia

- 1) Pracownik szkoły będący świadkiem zamachu samobójczego na terenie szkoły jest zobowiązany do udzielenia pierwszej pomocy przedmedycznej, wezwania pogotowia ratunkowego, poinformowania rodziców (prawnych opiekunów), Dyrektora Szkoły.
- 2) Następnie należy zabezpieczyć miejsce zdarzenia, zapewnić opiekę uczniowi.
- 3) Dyrektor Szkoły powołuje niezwłocznie Zespół Kryzysowy, w skład którego wchodzi dyrektor, pedagog szkolny, psycholog szkolny,

wychowawca, inna wyznaczona przez Dyrektora osoba.

4) Działania Zespołu Kryzysowego:

- a) analiza zaistniałej sytuacji,
- b) nawiązanie kontaktu z poszkodowanym lub jego rodziną (ustalenie stanu zdrowia dziecka),
- c) zapewnienie wsparcia psychologicznego uczniowi oraz jego rodzinie,
- d) powiadomienie Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Białobrzegach o zaistniałym zdarzeniu,
- e) nawiązanie współpracy z innymi instytucjami państwowymi w celu rozwiązania zaistniałego problemu,
- f) bieżące monitorowanie sytuacji.

Procedura postępowania w sytuacji, kiedy nauczyciel jest ofiarą przemocy (znieważenie nauczyciela, upokorzenie)

- 1) Ujawnianie sytuacji dla dobra swojego i ofiary (ujawnienie agresji uczniów zanim nauczyciel wróci na lekcje do tej samej klasy, w przeciwnym razie nastąpi kolejny atak przemocy).
- 2) Rozmowy pokrzywdzonego nauczyciela z innymi nauczycielami, pedagogiem, Dyrekcją (rozmowy o faktach zdarzenia).
- 3) Rozmowy razem z dyrektorem z każdym sprawcą przemocy (jakie były przyczyny i motywy zachowania).
- 4) Poinformowanie i wezwanie rodziców.
- 5) Ukaranie sprawców zgodnie z obowiązującym w szkole regulaminem.
- 6) Podpisanie kontraktów z uczniami - sprawcami agresji zobowiązujących ich do nie używania przemocy, określenie kar za naruszenie warunków kontraktu.
- 7) Jeśli została naruszona godność nauczyciela, zostało złamane prawo - wezwanie policji (spisanie relacji poszkodowanego i świadków).

Procedura postępowania w sytuacji, gdy uczeń posiada na terenie szkoły niebezpieczne narzędzia, przedmioty i substancje

Za przedmioty niebezpieczne uważa się: scyzoryki i noże, duże metalowe sygnety, łańcuchy, szpikulce, kije, lasery, gaz, straszaki broni, pałki gumowe lub plastikowe oraz inne niebezpieczne przedmioty, substancje chemiczne łatwopalne, wybuchowe i żrące, itp.

- 1) Nauczyciel lub inny pracownik szkoły, który jest świadkiem posiadania przez ucznia niedozwolonego narzędzia lub substancji, nakłania go do oddania niebezpiecznego przedmiotu i podejmuje działanie zmierzające do jego zabezpieczenia (zachowując środki ostrożności deponuje w sekretariacie, gabinecie pedagoga lub zabezpiecza pomieszczenie, w którym znajduje się przedmiot przed dostępem innych uczniów).
- 2) Jeżeli uczeń nie chce oddać przedmiotu lub substancji nauczyciel interweniujący natychmiast powiadamia Dyrektora Szkoły a w uzasadnionych sytuacjach Policję.
- 3) Wychowawca wzywa rodziców ucznia do natychmiastowego pojawienia się w szkole.
- 4) Wychowawca bądź pedagog odbiera niebezpieczny przedmiot, przeprowadza rozmowę z uczniem i rodzicami wyjaśniając przyczyny przyniesienia tego przedmiotu, pouczając o grożącym niebezpieczeństwie oraz informując o sposobie ukarania.
- 5) Jeżeli jest to prawnie możliwe, wychowawca lub pedagog oddaje przedmiot rodzicom oraz sporządza notatkę w dokumentacji pedagoga szkoły.
- 6) W przypadku, gdy istnieje uzasadnione podejrzenie, że jest to substancja lub przedmiot zagrażający zdrowiu i życiu Dyrektor Szkoły, pedagog lub interweniujący nauczyciel wzywa Policję.

Procedura postępowania w sytuacji wystąpienia kradzieży lub wymuszenia pieniędzy lub przedmiotów wartościowych na terenie szkoły

- 1) Osoba, która wykryła kradzież, powinna bezzwłocznie powiadomić Dyrektora Szkoły/ wychowawcę podając dane osobowe ucznia.
- 2) Należy zażądać, aby uczeń przekazał skradzioną rzecz, pokazał zawartość torby szkolnej oraz kieszeni we własnej odzieży oraz przekazał inne przedmioty budzących podejrzenie co do ich związku z poszukiwaną rzeczą - w obecności innej osoby, np. wychowawcy klasy/ pedagoga szkolnego/ psychologa/ lub innego pracownika wskazanego przez Dyrektora Szkoły.

Pracownik szkoły nie ma prawa samodzielnie wykonać czynności przeszukania odzieży ani plecaka/torby ucznia - może to zrobić tylko Policja!

- 3) W przypadku odmowy współpracy ze strony ucznia i niechęci do okazania zawartości torby/ plecaka dyrektor wzywa Policję.
- 4) Należy ustalić okoliczności czynu i ewentualnych świadków zdarzenia.

- 5) Dyrektor Szkoły lub wskazana przez niego osoba (wychowawca/ pedagog/ psycholog) powinien wezwać rodziców (opiekunów prawnych) sprawy i przeprowadzić rozmowy z uczniem w ich obecności. Z rozmowy należy sporządzić protokół podpisany przez rodziców.
- 6) Dyrektor podejmuje decyzję, czy powiadomić Policję. Sprawca powinien dokonać zadośćuczynienia poszkodowanemu w kradzieży.

**Procedura postępowania w przypadku uczniów podejrzanych o dokonywanie fałszerstwa
(przedstawianie fałszywych zwolnień i usprawiedliwień od rodziców, podrabianie/ przerabianie zaświadczeń lekarskich,
podkładanie prac innych uczniów jako własnych)**

- 1) W przypadku stwierdzenia fałszerstwa wychowawca powiadamia Dyrektora Szkoły.
- 2) Wychowawca zawiadamia rodziców ucznia i wzywa do natychmiastowego przybycia do szkoły.
- 3) Przeprowadzenie rozmowy z uczniem i jego rodzicami celem wyjaśnienia powodów fałszerstwa.
- 4) Dyrektor podejmuje decyzję, czy sprawa zostanie skierowana na Policję.

Procedura postępowania w przypadku zaistnienia w szkole sytuacji związanych z cyberprzemocą

- 1) Ujawnienie przypadku cyberprzemocy (zgłoszenie przez uczniów, rodziców, świadków zdarzenia, nauczycieli). Stworzenie warunków do bezpiecznego zgłoszenia zdarzenia karalnego (zapewnienie anonimowości osobie zgłaszającej, szczególnie dziecku).
- 2) O zdarzeniu informowany jest wychowawca klasy, w której zaistniała sytuacja cyberprzemocy.
- 3) Wychowawca przekazuje informację o zdarzeniu pedagogowi szkolnemu oraz Dyrektorowi Szkoły.
- 4) Wychowawca wraz z pedagogiem ustalają okoliczności zdarzenia oraz świadków.
- 5) W uzasadnionych przypadkach w procedurę włącza się nauczyciela informatyki, który pomaga zabezpieczyć dowody i/lub ustalić tożsamość sprawcy cyberprzemocy.

- 6) Wszystkie dowody zastosowanej cyberprzemocy zbiera wychowawca wraz z pedagogiem.
- 7) Wychowawca podejmuje działania na rzecz natychmiastowego przerwania aktu cyberprzemocy (np. zawiadomienie administratora serwisu w celu usunięcia materiału, żądanie natychmiastowego usunięcia wszystkich filmów ośmieszających z telefonu sprawcy itp.).
- 8) Wychowawca przy pomocy pedagoga ustala, kto jest sprawcą zdarzenia.
- 9) Gdy sprawcą jest uczeń szkoły, pedagog prowadzi rozmowę pozwalającą ustalić przyczyny dokonania cyberprzemocy. W uzasadnionych wypadkach należy udzielić sprawcy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, celem uniknięcia na przyszłość podobnych zachowań.
- 10) Kontakt z rodzicami/opiekunami prawnymi sprawcy celem omówienia zachowania dziecka, zapoznania z materiałem dowodowym oraz decyzją w sprawie dalszego postępowania i podjętych środkach dyscyplinarnych wobec ich dziecka.
- 11) W sytuacjach uzasadnionych pedagog powiadamia Policję i/lub Sąd Rodzinny o dokonaniu cyberprzemocy.

Procedura postępowania w sytuacji sekstingu, prowokacyjnych zachowań i aktywności seksualnej jako źródła dochodu osób nieletnich

- 1) Zabezpieczenie dowodów (przesyłanych zdjęć, zrzutów ekranu portali, w których opublikowano zdjęcie).
- 2) Poinformowanie wychowawcy i Dyrektora Szkoły z zachowaniem zasad dyskrecji szczególnie w środowisku rówieśniczym ofiary.
- 3) Otoczenie wszechstronną, dyskretną opieką psychologiczno-pedagogiczną ofiary. Rozmowa na temat identyfikacji potencjalnego sprawcy powinna być realizowana w warunkach komfortu psychicznego dla dziecka – ofiary sekstingu, z szacunkiem dla jego indywidualności i przeżytego stresu.
- 4) Zaproponowanie odpowiednich działań wychowawczych, w przypadku upublicznienia przypadku sekstingu w środowisku rówieśniczym.
- 5) Wezwanie do Dyrektora Szkoły małoletniego sprawcy sekstingu i przedstawienie dowodów jego aktywności.
- 6) Niezależnie od zakresu negatywnych działań sprawca powinien otrzymać wsparcie psychologiczne i pedagogiczne.
- 7) Poinformowanie o zdarzeniu rodziców i rozmowa ze sprawcą w ich obecności.

- 8) Pouczenie sprawcy, że dalsze rozpowszechnianie materiałów może być nielegalne i będzie miało ostrzejsze konsekwencje, w tym prawne.
- 9) W przypadku uznania materiałów za pornograficzne Dyrektor Szkoły zgłasza incydent policji.
- 10) Wszelkie działania wobec sprawców incydentu powinny być podejmowane w porozumieniu z ich rodzicami lub opiekunami prawnymi.

Procedura postępowania w sytuacji łamania przez uczniów praw autorskich

- 1) Przyjęcie zgłoszenia o sytuacji łamania praw autorskich należy potwierdzić formalnie, np. poprzez stworzenie notatki służbowej.
- 2) Powiadomić Dyrektora Szkoły i wychowawcę.
- 3) Należy unikać wdawania się w argumentację, pochopnego przyznawania roszczeń lub spełniania żądań, piętnowania domniemych sprawców itd. bez ustalenia wszystkich okoliczności sprawy.
- 4) Należy zebrać informacje przede wszystkim o:
  - osobie dokonującej zgłoszenia, czy jest do tego uprawniona (czy faktycznie przysługują jej prawa autorskie do danego utworu, czy posiada ważne pełnomocnictwo itd.)
  - wykorzystanym utworze (czy faktycznie jest chroniony przez prawo autorskie, w jakim zakresie został wykorzystany i czy zakres ten mieści się w zakresie posiadanych licencji lub dozwolonego użytku).
- 5) Należy zweryfikować wszystkie informacje podawane przez zgłaszającego lub inne osoby. Jeżeli np. powołuje się on na toczące się w sprawie postępowanie karne, należy podjąć kontakt z odpowiednimi służbami celem ustalenia, czy takie postępowanie faktycznie się toczy, czego dokładnie dotyczy i jaka jest w nim rola poszczególnych osób. Taki kontakt najlepiej przeprowadzać za pośrednictwem adwokata lub radcy prawnego.
- 6) Należy sprawdzić, czy okoliczności podane w zgłoszeniu faktycznie miały miejsce i czy powoływane tam dowody nie zostały zmanipulowane.
- 7) Szkoła powinna bazując na swojej roli wychowawczej i edukacyjnej, wykorzystać otrzymanie zgłoszenia rzekomego naruszenia do przekazania zaangażowanym osobom (a być może i wszystkim uczniom, nauczycielom i opiekunom) wiedzy na temat tego, jak faktycznie prawo reguluje tę konkretną sytuację.

8) Jeżeli osobą, której prawa autorskie naruszono, jest uczeń należy rozważyć możliwość wystąpienia w roli mediatora, aby stosownie do okoliczności ułatwić stronom ugodowe lub inne kompromisowe zakończenie powstałego sporu. Np. w przypadku, gdy ofiarą jest osoba ze szkoły, autorytet szkoły może pomóc w skłonieniu sprawcy do zaprzestania naruszeń. Z kolei w przypadku, gdy ofiarą jest osoba spoza szkoły, szkoła może pomóc sprawcy w doprowadzeniu do zaniechania naruszeń i naprawienia ich skutków bez niepotrzebnej eskalacji sporu.

9) Dochodzenie roszczeń z tytułu naruszeń zależy od decyzji uprawnionego, to uprawniony musi samodzielnie zdecydować czy zawiadomić policję lub składać powództwo. Stosownie do roli mediatora, szkoła powinna zaangażować się natomiast przede wszystkim w ułatwianie zakończenia sporu.

Procedura postępowania w sytuacji nagłej niedyspozycji zdrowotnej ucznia

Nagła niedyspozycja zdrowotna ucznia: gorączka, dolegliwości żołądkowe, dolegliwości bólowe, duszności, krótkotrwałe omdlenia i zasłabnięcia, itp.

1) Nauczyciel prowadzący zajęcia lub nauczyciel dyżurujący dokonuje wstępnej oceny sytuacji, zapewnia uczniowi opiekę i udziela pierwszej pomocy, a w razie potrzeby- poprzez wyznaczonego ucznia – wzywa pielęgniarkę szkolną.

2) Pielęgniarka określa stan zdrowia ucznia i w razie konieczności informuje rodziców ucznia oraz ustala dalszą opiekę nad uczniem.

3) W przypadku nieobecności pielęgniarki, nauczyciel powiadamia o zaistniałej sytuacji sekretariat szkoły poprzez wyznaczonego ucznia. Osoba odbierająca informację powiadamia wychowawcę i rodziców oraz ustala sposób odebrania ucznia ze szkoły przez rodzica.

4) Do momentu odebrania ucznia przez rodzica lub, jeśli jest to konieczne – przyjazdu pogotowia ratunkowego - uczeń pozostaje pod opieką nauczyciela lub innej osoby wyznaczonej przez Dyrektora Szkoły.

5) W przypadku, gdy istnieje obawa, że zagrożone jest zdrowie i życie ucznia, nauczyciel wzywa pogotowie ratunkowe, zawiadamia Dyrektora Szkoły i rodziców ucznia.

- 6) Jeśli uczeń odczuwa niedyspozycję zdrowotną w pierwszej kolejności powinien zgłosić się do pielęgniarki szkolnej, następnie do wychowawcy, Wicedyrektora i Dyrektora.
- 7) Ucznia niepełnoletniego, który źle się czuje może odebrać ze szkoły tylko rodzic lub wyznaczona przez niego osoba pełnoletnia z rodziny (babcia, dziadek, ciocia itp.)
- 8) Jeśli jest konieczne przewiezienie ucznia do szpitala:
  - a) uczniowi w drodze do szpitala towarzyszy rodzic;
  - b) w przypadku niemożności udziału rodzica, uczniowi w drodze do szpitala towarzyszy osoba wyznaczona przez Dyrektora Szkoły.
- 9) Nauczyciel lub (pielęgniarka gdy jest obecna) sporządza notatkę służbową, w której zawiera następujące informacje:
  - a) dokładną datę i godzinę zdarzenia;
  - b) miejsce zdarzenia;
  - c) imię i nazwisko ucznia oraz klasę;
  - d) opis zdarzenia i podjęte działania.

Procedura postępowania wobec uczniów przewlekle chorych

- 1) Wychowawca powinien pozyskać od rodziców (opiekunów prawnych) ucznia szczegółowe informacje na temat jego choroby oraz wynikających z niej ograniczeń w funkcjonowaniu;
- 2) Wychowawca powinien poinformować dyrektora szkoły, pielęgniarkę szkolną o sytuacji zdrowotnej ucznia.
- 3) Wychowawca powinien zwołać Zespół Wychowawczy, w trakcie którego zapoznać nauczycieli ze stanem zdrowia ucznia oraz z zakresem postępowania z chorym uczniem na co dzień oraz w sytuacji zaostrzenia objawów czy ataku choroby;
- 4) W przypadku nasilenia choroby u ucznia podczas pobytu w szkole pielęgniarka szkolna/ wychowawca (w przypadku jego nieobecności inny nauczyciel wskazany przez Dyrektora) niezwłocznie informuje o zaistniałej sytuacji rodziców lub prawnych opiekunów.
- 5) Uczeń chorujący przewlekle może mieć przy sobie niezbędne lekarstwa.

Procedura postępowania w przypadku ucznia chorującego na astmę

- 1) W przypadku wystąpienia duszności należy przypomnieć uczniowi o przyjęciu wziewnego leku rozkurczającego oskrzela zgodnie z zaleceniem lekarza.
- 2) W przypadku objawów ciężkiej duszności należy przypomnieć uczniowi o przyjęciu jednocześnie 2 dawek leku w aerozolu w odstępie 10-20 sekund.
- 3) Po wykonaniu 1 pierwszej inhalacji należy powiadomić rodziców ucznia o wystąpieniu zaostrzenia objawów.
- 4) W przypadku duszności o dużym nasileniu powinno się wezwać Pogotowie Ratunkowe. W czasie oczekiwania na przyjazd karetki pogotowia uczeń wymaga ciągłego nadzoru osoby dorosłej.
- 5) Dodatkowo bardzo ważne jest zapewnienie uczniowi spokoju oraz odizolowanie od osób trzecich.

Procedura postępowania w przypadku ucznia chorującego na cukrzycę

Postępowanie przy hipoglikemii lekkiej

Kiedy uczeń jest przytomny, w pełnym kontakcie, współpracuje z nami, spełnia polecenia:

- 1) sprawdzić poziom glukozy we krwi potwierdzając niedocukrzenie;
- 2) podać węglowodany proste (sok owocowy, coca-cola, cukier spożywczy rozpuszczony w wodzie lub herbacie);
- 3) NIE WOLNO zastępować węglowodanów prostych słodyczami zawierającymi tłuszcze, jak np. czekolada, ponieważ utrudniają one wchłanianie glukozy z przewodu pokarmowego);
- 4) ponownie oznaczyć glikemię po 10-15 minutach;
- 5) zawsze należy dążyć do ustalenia przyczyny niedocukrzenia.

Postępowanie przy hipoglikemii średnio ciężkiej

Kiedy uczeń ma częściowe zaburzenia świadomości, pozostaje w ograniczonym kontakcie z nami, potrzebuje bezwzględnej pomocy osoby drugiej:

- 1) oznaczyć glikemię i potwierdzić niedocukrzenie;
- 2) jeżeli uczeń może połykać podać do picia płyn o dużym stężeniu cukru (np. 3-5 łyżeczek/ kostek cukru rozpuszczonych w ½ szklanki wody, coli, soku);
- 3) jeżeli uczeń nie może połykać postępujemy tak jak w przypadku glikemii ciężkiej.

Postępowanie przy **hipoglikemii ciężkiej**

Kiedy uczeń jest nieprzytomny, nie ma z nim żadnego kontaktu, nie reaguje na żadne bodźce, może mieć drgawki. Uczniowi, który jest nieprzytomny NIE WOLNO podawać niczego do picia ani do jedzenia do ust!

- 1) układamy ucznia w pozycji bezpiecznej, na boku;
- 2) wstrzykujemy domięśniowo glukagon, jest to zastrzyk ratujący życie;
- 3) wzywamy pogotowie ratunkowe;
- 4) kontaktujemy się z rodzicami ucznia;
- 5) dopiero gdy uczeń odzyska przytomność (po podaniu glukagonu powinno odzyskać przytomność po kilkunastu minutach) i jeżeli uczeń będzie w dobrym kontakcie można mu podać węglowodany doustnie (sok, cola, cukier).
- 6) U uczniów leczonych pompą:
  - a) zatrzymaj pompę;
  - b) potwierdź hipoglikemię;
  - c) jeżeli uczeń jest przytomny podaj węglowodany proste;
  - d) odczekaj 10-15 minut i zbadaj ponownie poziom glukozy we krwi, jeżeli nie ma poprawy podaj ponownie cukry proste;
  - e) jeżeli objawy ustąpią i kontrolny pomiar glikemii wskazuje podnoszenie się stężenia glukozy, włącz pompę i podaj kanapkę lub inne węglowodany złożone;

f) jeżeli uczeń jest nieprzytomny lub ma drgawki połóż je w pozycji bezpiecznej, podaj domięśniowo zastrzyk z glukagonu i wezwij karetkę pogotowia;

g) po epizodzie hipoglikemii nie zostawiaj ucznia samego! Uczeń nie może podejmować wysiłku fizycznego dopóki wszystkie objawy hipoglikemii nie ustąpią!

Postępowanie **przy hiperglikemii**

1) podajemy insulinę (tzw. dawka korekcyjna);

2) uzupełniamy płyny (uczeń powinien dużo pić, przeciętnie 1litr w okresie 1,5-2 godz., najlepszym płynem jest niegazowana woda mineralna);

3) samokontrola (badanie moczu na obecność cukromoczu i ketonurii, po około 1 godz. należy dokonać kontrolnego pomiaru glikemii);

4) w razie stwierdzenia hiperglikemii uczeń nie powinien jeść, dopóki poziom glikemii nie obniży się.

Procedura postępowania w przypadku ucznia chorującego na padaczkę

W razie wystąpienia napadu należy:

a) przede wszystkim zachować spokój;

b) ułożyć ucznia w bezpiecznym miejscu w pozycji bezpiecznej, na boku;

c) zabezpieczyć ucznia przed możliwością urazu w czasie napadu – zdjąć okulary, usunąć z ust ciała obce, podłożyć coś miękkiego pod głowę;

d) asekurować w czasie napadu i pozostać z uczniem do odzyskania pełnej świadomości.

2) **NIE WOLNO:**

a) podnosić ucznia;

b) krępować jego ruchów;

c) wkładać cokolwiek między zęby lub do ust.

Procedura postępowania, gdy uczeń przejawia problemy zdrowotne w przypadku nieobecności pielęgniarki szkolnej

1. Nauczyciel zgłasza wychowawcy lub Dyrektorowi Szkoły fakt dolegliwości zdrowotnych ucznia.
2. Wychowawca lub inny wyznaczony przez Dyrektora nauczyciel zabiera ucznia z klasy i w miarę możliwości udziela pierwszej pomocy.
3. Wychowawca niezwłocznie powiadamia rodziców (prawnych opiekunów) o zaistniałej sytuacji. Rodzic ma obowiązek natychmiastowego odebrania dziecka ze szkoły.
4. W przypadku braku kontaktu z rodzicem (prawnym opiekunem), gdy nie ma zagrożenia życia i zdrowia dziecka, uczeń pozostaje w szkole pod opieką nauczyciela lub wychowawcy lub innego pracownika wskazanego przez Dyrektora Szkoły.
5. W sytuacjach zagrożenia zdrowia lub życia ucznia Dyrektor Szkoły/ wychowawca niezwłocznie wzywa pogotowie i powiadamia rodziców (prawnych opiekunów).

Procedura postępowania wobec pełnoletniej uczennicy będącej w ciąży

- 1) Nauczyciel, który dowiedział się, że uczennica jest w ciąży niezwłocznie informuje o tym Dyrektora oraz (jeśli nie jest wychowawcą danej klasy) wychowawcę klasy.
- 2) Wychowawca klasy, pedagog szkolny i Dyrektor Szkoły spotykają się, aby zebrać więcej informacji o uczennicy oraz o jej sytuacji rodzinnej.
- 3) Wychowawca klasy, pedagog szkolny i Dyrektor Szkoły ustalają formy pomocy, jakie zaproponują uczennicy oraz szczegóły dotyczące sposobu przeprowadzenia z nią rozmowy.
- 4) Wychowawca klasy lub pedagog szkolny zaprasza uczennicę na rozmowę i w obecności Dyrektora wyjaśnia szczegółowo warunki i zasady korzystania z każdej z przedstawionych form pomocy. W spotkaniu na prośbę uczennicy mogą brać udział jej rodzice.
- 6) Uczennica podejmuje - w ustalonym terminie – decyzję w sprawie form pomocy, z których chciałaby skorzystać. O swojej decyzji informuje wychowawcę klasy.
- 7) Wychowawca klasy i pedagog szkolny uzgadniają rodzaj i sposób świadczenia uczennicy i jej rodzinie pomocy i wsparcia. Podejmują działania, w tym kształtujące pozytywne postawy rówieśników.

- 8) Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem zwołuje Zespół Wychowawczy i informuje nauczycieli o ciąży uczennicy oraz o uzgodnionym sposobie postępowania. Przypomina o potrzebie zachowania dyskrecji oraz o nie ujawnianiu spraw, które mogą naruszać dobra osobiste uczniów lub ich rodziców.
- 9) Wychowawcy klas w porozumieniu z pedagogiem szkolnym przeprowadzają zajęcia podnoszące poziom wiedzy z zakresu świadomej prokreacji, antykoncepcji, inicjacji seksualnej wśród uczniów.
- 10) Wychowawca i wyznaczeni nauczyciele wdrażają uzgodniony sposób realizacji form pomocy dla uczennicy.

Procedura postępowania wobec niepełnoletniej uczennicy będącej w ciąży

- 1) Nauczyciel, który dowiedział się, że uczennica jest w ciąży niezwłocznie informuje o tym wychowawcę klasy i Dyrektora Szkoły.
- 2) Wychowawca klasy, pedagog szkolny i Dyrektor Szkoły spotykają się, aby zebrać więcej informacji o uczennicy oraz o jej sytuacji rodzinnej.
- 3) Wychowawca i/lub pedagog szkolny przeprowadza rozmowę z uczennicą, starając się ustalić, czy rodzice już wiedzą o ciąży oraz czy ciąża nie jest wynikiem przestępstwa (gwałtu).
- 4) Wychowawca klasy, pedagog szkolny i Dyrektor Szkoły ustalają formy pomocy, jakie zaproponują uczennicy oraz szczegóły dotyczące sposobu przeprowadzenia rozmowy z uczennicą i jej rodzicami (prawnymi opiekunami).
  - a) W sytuacji, gdy rodzice (opiekunowie prawni) nie wiedzą jeszcze o ciąży i uczennica boi się im o tym powiedzieć, może prosić o pośredniczenie w poinformowaniu ich o swojej sytuacji. Wychowawca w porozumieniu z pedagogiem szkolnym podejmuje stosowne działania z zachowaniem szczególnej ostrożności i dyskrecji.
- 5) Wychowawca w obecności pedagoga szkolnego i Dyrektora Szkoły informuje uczennicę i jej rodziców (opiekunów prawnych) o możliwych formach pomocy ze strony szkoły. Wyjaśnia szczegółowo warunki i zasady korzystania z każdej z przedstawionych form pomocy.
- 6) Uczennica z rodzicami (opiekunami prawnymi) podejmuje – w ustalonym terminie – decyzję w sprawie form pomocy, z których chcieliby skorzystać. O podjętej decyzji informują wychowawcę klasy i Dyrektora.

- 7) Wychowawca klasy i pedagog szkolny uzgadniają rodzaj i sposób świadczenia uczennicy i jej rodzinie pomocy i wsparcia. Podejmują działania, w tym kształtujące pozytywne postawy rówieśników.
- 8) Wychowawca w porozumieniu z dyrektorem zwołuje Zespół Wychowawczy i informuje nauczycieli o ciąży uczennicy oraz o uzgodnionym sposobie postępowania. Przypomina o potrzebie zachowania dyskrecji oraz o nie ujawnianiu spraw, które mogą naruszać dobra osobiste uczniów lub ich rodziców.
- 9) Wychowawcy klas w porozumieniu z pedagogiem szkolnym przeprowadzają zajęcia podnoszące poziom wiedzy z zakresu świadomej prokreacji, inicjacji seksualnej, antykoncepcji.
- 10) Wychowawca i wyznaczenie nauczyciele wdrażają uzgodniony sposób realizacji form pomocy dla uczennicy.

Procedura postępowania w sytuacji nagłego wypadku, któremu uległ uczeń podczas zajęć szkolnych, zajęć pozalekcyjnych oraz podczas przerw śródlekcyjnych

Wypadek ucznia: nagłe zdarzenie powodujące uraz, wywołane przyczyną zewnętrzną, które nastąpiło w czasie pozostawania ucznia pod opieką szkoły: na terenie szkoły lub poza terenem szkoły (wycieczki, wyjścia pod opieką nauczycieli itp.), itp.

- 1) Nauczyciel (inny pracownik szkoły) będący świadkiem wypadku niezwłocznie zapewnia poszkodowanemu opiekę, udziela pierwszej pomocy, wzywa pielęgniarkę szkolną, a w razie zagrożenia zdrowia i życia wzywa pogotowie ratunkowe.
- 2) Nauczyciel lub pielęgniarka szkolna o wypadku niezwłocznie powiadamia rodziców ucznia, a w przypadku ciężkiego wypadku- również Dyrektora Szkoły.
- 3) Rodzic ucznia powinien niezwłocznie przybyć do szkoły i odebrać ucznia, a w razie konieczności- jechać z nim do szpitala.
- 4) W przypadku braku kontaktu z rodzicami lub niemożności ich przybycia - uczniowi w drodze do szpitala towarzyszy osoba wyznaczona przez Dyrektora Szkoły.
- 5) Nauczyciel informuje o okolicznościach wypadku pielęgniarkę, która sporządza protokół wypadku. Jeśli pielęgniarka jest nieobecna, nauczyciel sporządza notatkę służbową, w której zawiera następujące informacje:

- a) dokładną datę i godzinę zdarzenia;
  - b) miejsce zdarzenia;
  - c) imię i nazwisko ucznia oraz klasę;
  - d) opis zdarzenia i podjęte działania.
- 6) Jeżeli wypadek został spowodowany niesprawnością techniczną pomieszczenia lub urządzeń, miejsce wypadku pozostawia się nienaruszone i wyprowadza pozostałych uczniów z pomieszczenia. Dyrektor zabezpiecza je do czasu dokonania oględzin lub wykonania szkicu przez zespół powypadkowy.
- 7) O każdym wypadku Dyrektor Szkoły lub upoważniony przez niego pracownik szkoły zawiadamia:
- a) rodziców;
  - b) pracownika służby BHP;
  - c) społecznego inspektora pracy;
  - d) organ prowadzący szkołę.
- 8) O wypadku śmiertelnym, ciężkim i zbiorowym Dyrektor Szkoły (lub upoważniony przez niego pracownik) zawiadamia niezwłocznie prokuratora, policję i kuratora oświaty.
- 9) O wypadku, do którego doszło w wyniku zatrucia, Dyrektor Szkoły (lub upoważniony przez niego pracownik) zawiadamia niezwłocznie Państwowego Inspektora Sanitarnego.
- 10) Jeżeli wypadek zdarzył się w czasie wyjścia, imprezy poza terenem szkoły, wszystkie stosowne decyzje podejmuje opiekun grupy/kierownik wycieczki i odpowiada za nie.

Procedura postępowania w sytuacji ogłoszenia alarmu w szkole

- 1) Uczniowie wykonują dokładnie polecenia nauczyciela.
- 2) Należy zachować spokój i nie ulegać panice.

- 3) Po przerwaniu zajęć uczniowie udają się na miejsce zbiórki drogą wskazaną przez nauczyciela.
- 4) Konieczne jest podporządkowanie się osobom funkcyjnym.
- 5) Nie wolno lekceważyć zagrożenia.

Procedura postępowania w przypadku znalezienia na terenie szkoły podejrzanego pakunku, broni, materiałów wybuchowych lub innych niebezpiecznych substancji lub przedmiotów

- 1) Odizoluj uczniów od miejsca znajdowania się podejrzanego pakunku, aby zapewnić bezpieczeństwo przebywającym na terenie szkoły osobom.
- 2) Nie dotykaj, nie otwieraj i nie przesuвай podejrzanego pakunku/broni/innych niebezpiecznych substancji/przedmiotów.
- 3) W miarę możliwości okryj pakunek w przypadku stwierdzenia wydobywania się z niego innej substancji, aby ograniczyć rozprzestrzenianie się tej substancji.
- 4) Należy uniemożliwić dostęp osób postronnych do tych przedmiotów.
- 5) Nie używaj telefonu komórkowego w pobliżu pakunku/ materiałów wybuchowych. Jednak będąc w bezpiecznej odległości wezwij policję: tel. 997 lub 112.
- 6) Po usłyszeniu sygnału alarmowego należy rozpocząć ewakuację zgodnie z planem ewakuacji.
- 7) Bezwzględnie wykonuj polecenia osoby kierującej sytuacją kryzysową lub funkcjonariuszy służb.
- 8) W miejscu ewakuacji policz wszystkich uczniów i poinformuj osobę odpowiedzialną za kierowanie działaniami kryzysowymi.

Procedura postępowania nauczyciela w przypadku wtargnięcia napastnika (terrorysty) do szkoły

- 1) Nauczyciel ukrywa się z uczniami w sali i zamyka drzwi na klucz.

- 2) Nauczyciel podejmuje działania mające na celu wyciszenie i uspokojenie uczniów.
- 3) Należy szczególnie zaopiekować się uczniami ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi oraz uczniami, którzy potrzebują pomocy – zwrócić szczególną uwagę na uczniów, którzy specyficznie reagują na stres i mogą mieć problemy z opanowaniem emocji.
- 4) Należy bezwzględnie wyciszyć telefony.
- 5) Poinformować Policję wysyłając informację tekstową - SMS o zaistniałej sytuacji.

- 6) Jeśli jest możliwość, zasłonić okno i koniecznie zgasić światło.
- 7) Nie należy przemieszczać się.
- 8) Nauczyciel nakazuje uczniom stanąć poniżej linii okien, schodząc ze światła drzwi.
- 9) Należy zejść z linii strzału i położyć się na podłodze.
- 10) Jeżeli padną strzały, nie wolno krzyczeć.
- 11) Nie wolno otwierać nikomu drzwi.
- 12) W przypadku wtargnięcia napastnika do pomieszczenia podejmij walkę, która może być ostatnią szansą na uratowanie życia.

RADA RODZICÓW
przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych
w Białobrzegach
ul. Żeromskiego 86
NIP 798-133-00-18

PRZEWODNICZĄCA RADY RODZICÓW
przy Zespole Szkół Ponadpodstawowych
w Białobrzegach
Agnieszka Fortyn

DYREKTOR
Zespołu Szkół Ponadpodstawowych
w Białobrzegach
Jolanta Babik